

GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü

SİNOP İL GIDA TARIM VE HAYVANCILIK MÜDÜRLÜĞÜ

AVIAN İNFLUENZA HASTALIĞI ACİL EYLEM PLANI-2017

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
Ekler Listesi	2
Kısaltmalar	3
İl Acil Eylem Planlama Komitesi.....	5
Giriş.....	6
Amaç ve Hedefler	7
1. Yasal Yetki.....	7
2. Mali Hükümler.....	8
3. Komuta Zinciri.....	9
4. Yerel Hastalık Kriz Merkezi.....	9-15
5. Yerel Uzman Grubu.....	15
6. Uygulama Kılavuzu.....	16-40
7. Eğitim.....	40
8. Hastalık Bilinci ve Halkla İlişkiler.....	41
9. Ekler	43-82

KISALTMALAR

AI	Avian Influenza
VKE	Veteriner Kontrol Enstitüsü
CBS	Coğrafi Bilgi Sistemi
EB	Enfekte Mekanlar
FAO	Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü
GB	Gözetim Bölgesi
HSYŞ	Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şubesi
HTB	Hastalık Temas Mekanları
KIB	GB ve KB yi Kapsayan Alan
GKGM	Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü
KB	Koruma Bölgesi
LV	Laboratuar Veteriner Hekimi
MVKAÉ	Merkez Veteriner Kontrol ve Araştırma Enstitüsü
RVH	Resmi Veteriner Hekim
SKN	Sınır Kontrol Noktası
ŞB	Şüpheli Bölgeler
GTHBİM	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı İl Müdürlüğü
GTHB	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
UHKM	Ulusal Hastalık Kriz Merkezi
URL	Ulusal Referans Laboratuvarı
OB	Operasyon Birimi
YHKM	Yerel Hastalık Kriz Merkezi
YPAI	Yüksek Patojenik Avian Influenza

SİNOP İLİ ACİL EYLEM PLANLAMA KOMİTESİ

İzzet ERCAN

Vali Yardımcısı

İL GIDA TARIM VE HAYVANCILIK MÜDÜRLÜĞÜ

Şahin DEĞİRMEN

İl Müdürü V.

Ahmet TAM

İl Müdür Yrd.

Sezai AYDIN

İl Müdür Yrd.V.

M. Fatih ŞAHİN

Şube Müdürü

İL JANDARMA KOMUTANLIĞI

Şefaatin SERTEN

İl Jandarma Komutanı

İL HALK SAĞLIĞI MÜDÜRLÜĞÜ

İsmail ALKAN

İl Halk Sağlığı Müdürü

SİNOP BELEDİYESİ

Baki ERGÜL

Belediye Başkanı

Volkan TUNCAY

Veteriner İşleri Birimi

İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ

Ercan DAĞDEVİREN

İl Emniyet Müdürü

ORMAN VE SU İŞLERİ X. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Hasan BAŞYİĞİT

Bölge Müdürü

Ali ÇALIŞKAN

Veteriner Hekim

İL DEFTARDARLIĞI

Naci GÜNAYDIN

Defterdar

ZİRAAT ODASI

Yılmaz ÖZBEN

Başkan

SAMSUN VETERİNER KONTROL ENSTİTÜSÜ

İsmail AYDIN

Enstitü Müdürü

VETERİNER HEKİMLER ODASI TEMSİLCİSİ

Doğan ÖZDEMİR

Oda İl Temsilcisi

GİRİŞ

Bilindiği üzere hayvanlardan insanlara bulaşan hastalıklara zoonoz hastalıklar denir. Hayvanlardan insanlara iki yüzün üzerinde hastalık bulaşmaktadır. Bunlardan bir tanesi de Kuş Gribi diye bildiğimiz Avian Influenza (Tavuk Vebası) hastalığıdır. 100 yıldan beri tavuklarda görülen bu hastalık 1997 yılından itibaren dünyanın muhtelif ülkelerinde insanlara bulaşma özelliği göstermiştir. Ülkemiz göçmen kuşların göç yolları üzerinde bulunması nedeniyle sürekli olarak hastalık bulaşma riskiyle karşı karşıyadır. Hastalık ülkemizde ilk olarak Ekim 2005 tarihinde Balıkesir İli Manyas İlçesi Kızıksa Beldesinde ortaya çıkmış, Ocak 2006 tarihinden itibaren muhtelif illerde görülmüştür.

Hastalık etkeni virüs, göçmen kuşlarla, özellikle yaban ördekleriyle köy tavuklarına veya açıkta beslenen kanatlı hayvanlara bulaşmaktadır. Kuş gribinin görülme riskini arttıran en önemli etmen açıkta yapılan kanatlı yetiştiriciliğidir. Ülkemizin sosyo-ekonomik yapısı ve alışkanlıkları nedeniyle köy tavukçuluğu yaygın şekilde yapılmaktadır. Bu nedenle kuş gribi vakaları yayılma eğilimi göstermektedir. Hastalığın hayvandan insana bulaşması; enfekte canlılarla aynı ortamı paylaşmak, hasta hayvanın ağız, burun akıntıları ve dışkısı ile temas etmekle olmaktadır. İnsandaki hastalık belirtisi 38 dereceyi geçen yüksek ateş, solunum yolu enfeksiyonu ve yaygın kas ağrısıdır. Tavuk ve tavuk ürünlerinin iyi pişirilerek yenilmesinde yarar bulunmaktadır.

Hastalık nedeniyle tüketimin düşmesi ve ihracatın tamamen durmasıyla sektör ekonomik sıkıntıya girmiştir. Ayrıca diğer sektörler de dolaylı yünden olumsuz etkilenmektedir. Hastalık çıkmadan gerekli önlemleri almak, çıkması durumunda sorumluluk bilinciyle hızlı hareket ederek, hastalığı kontrol etmek ve yok etmek için gerekli önlemleri hayata geçirmek zorundayız.

AMAÇ VE HEDEFLER

Bu acil eylem planı, Avian Influenza (AI) hastalığı ile ilgili yüksek düzeyde bilinç ve hazırlıklılığın idamesi ve çevresel korumanın sağlanması için gerekli yerel önlemleri tanımlamak ve herhangi bir AI salgını karşısında uygulamak için hazırlanmıştır.

Avian Influenza (Tavuk Vebası) hastalığına karşı Acil Eylem Planlamasının amacı; İlimizdeki tüm kişi, kurum ve kuruluşların Avian Influenza (Tavuk Vebası) hastalığını tanımaları ve sorumluluklarını yerine getirmek üzere hazırlık yapmalarına yardımcı olacak bilgi ve çerçeveyi sağlamaktır. Planlama, zoonoz hastalık olan AI (Tavuk Vebası) insanlara bulaşmasını azaltabilir, kamu hizmetlerinin sürekliliğini sağlayabilir ve AI salgınının ekonomik ve sosyal yükünü azaltır.

Acil eylem planı ile herhangi bir insan veya hayvan AI salgınının ortaya çıkması durumunda hızlı ve etkin bir şekilde ortadan kaldırılması için gerekli bütün imkanlar, ekipman, personel ve diğer malzemeye uygun erişim sağlanacak, gerektiğinde kamu ve özel kurumların da işbirliği ile etkin bir mücadele programı yapılacaktır.

Bu kapsamda Acil Eylem Planında İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, İl Sağlık Müdürlüğü, Orman ve Su İşleri Bakanlığı X. Bölge Müdürlüğü, Mahalli İdareler ve güvenlik birimlerince hastalık öncesi ve hastalık çıktıktan sonra neler yapılacağı özetle belirlenmiştir. Burada amaç; konuyla ilgili birçok kamu ve özel sektör kademesinden uzmanın işin içinde olması demektir. Halkın katılımı ise, yerel bilgilerin ve kaynakların en verimli şekilde kullanılması anlamına gelir. Bu, insanların işe sahiplenmelerini ve koruyucu önlemlere uymaları için en gelişmiş yöntemdir.

YASAL YETKİ

İhbarı mecburi Avian İnfluenza (AI)'nın kontrolü için yasal yetkiler aşağıda belirtilen mevzuatta yer almaktadır:

- 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu
- Bulaşıcı Hay. Hast. İle Mücadelede Uygulanacak Genel Hükümlere İlişkin Yönetmelik
- Tavuk Vebası Hastalığına Karşı Korunma ve Mücadele Yönetmeliği
- İhbarı Mecburi Hayvan Hastalıkları ve Bildirimine İlişkin Yönetmelik
- Hayvan Hastalıkları Tazminat Yönetmeliği

1.1. AI (Avian Influenza) Hastalığı İhbarı

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 4. Maddesi 6.fıkrası uyarınca bilinmeyen bir hastalığın ve bilinmeyen bir hastalıktan dolayı hayvan ölümlerinin ihbar edilmesi gerekmektedir.

1.2. Salgın Bölgesinde Alınacak Genel Önlemler

- Kordon ve Karantina
- Hareketlerin Kontrolü
- Hayvanların Öldürülmesi ve İmhası
- Temizlik ve Dezenfeksiyon
- Aşılama

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 4. Maddesi , Bulaşıcı Hay. Hast. İle Mücadelede Uygulanacak Genel Hükümlere İlişkin Yönetmeliğinin tüm maddeleri; Tavuk Vebası Hastalığına Karşı Korunma ve Mücadele Yönetmeliği'nin 9-48. Maddeleri ve arasındaki maddeler salgın bölgesinde gerekli önlemleri almak için yasal dayanak oluşturmaktadır.

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 4. Maddesi 1. Fıkrası (b) bendi, hastalığın kontrol altına alınması için şüpheli mekanların çevresinde kordon oluşturulması için gerekli yasal dayanağı sağlamaktadır.

Yine 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 4. Maddesi 1. Fıkrası (b) bendi, hastalığı kordon dışına yayabilecek hayvan, hayvansal ürünler ve diğer maddelerin hareketlerinin kısıtlanması için yasal dayanak sağlamaktadır.

Tavuk Vebası Hastalığına Karşı Korunma ve Mücadele Yönetmeliği'nin 50. Maddesi uyarınca ilgili yerlerin ve kontamine materyallerin temizlik ve dezenfeksiyonu zorunludur.

Tavuk Vebası Hastalığına Karşı Korunma ve Mücadele Yönetmeliği'nin 54-58. Maddeleri ile arasında kalan Maddelerde ise salgın alanı ve çevresinde AI şüphesi altındaki hayvanlara aşılamanın yapılıp yapılmayacağına GTHB tarafından karar verileceği, Bakanlıkça aşılama karar verilmesi durumunda acil veya koruyucu aşılama hangi aşının ne şekilde bir programla kullanılacağı ve aşılama kullanılacak aşı bankalarına dair açıklamalar yer almaktadır.

1.3. Tazminat

Hayvan Hastalıkları Tazminat Yönetmeliği ve Tazminatlı Hayvan Hastalıkları ve Tazminat Oranlarına Dair Yönetmelik hükümlerine göre itlaf ve imha edilen kanatlı hayvan ve hayvan maddelerine 4/4 oranında tazminat ödemesi yapılacaktır.

1.4. Diğer Kişilerin Desteği

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 4. Maddesi 8. fıkrasına göre; İl özel idareleri ve belediyeler, hayvan hastalıkları ile mücadele ve kontrollerde Bakanlığa yardımcı olmakla yükümlüdür.

2- KOMUTA ZİNCİRİ

2.1. AI'nin kontrolünden GTHB sorumludur. GTHB, AI'nin kontrol stratejilerinin yönetimi için GKGM'ne yetki verir.

2.2. GKGM, AI acil eylem planını Ulusal Hastalık Kriz Merkezi'nde (UHKM) görevli memurun yetkisine devretmiştir. AI şüphesi ya da salgını durumunda bu merkez GKGM'nin genel yönetimi altında ulusal stratejiyi koordine eder. UHKM müdürü Yerel Hastalık Kriz Merkezlerinin (YHKM) acil hastalık stratejilerini yönetmekle sorumludur. 81 il'de GTHBİM kendi bölgelerinde AI kontrol tedbirlerini almakla sorumludur.

2.3. Hastalığın teşhisinden sorumlu 8 adet Bölge Veteriner Kontrol ve Araştırma Enstitüsü mevcuttur. Sinop İli'nin bağlı olduğu enstitü Samsun Veteriner Kontrol Enstitüsü'dür.

2.4. Bornova Veteriner Kontrol Enstitüsü, Bakanlık tarafından AI hastalığının teşhisinde Ulusal Referans Laboratuvarı olarak belirlenmiştir.

3. SİNOP İLİ YEREL HASTALIK KRİZ MERKEZİ (YHKM)

Yerel seviyede AI'ye hazırlıklı olma ve uygulama kontrolü, HSYŞÜ Şubesinin sorumluluğunda olduğundan ilimizde bir AI salgınının başlangıç safhasında HSYŞÜŞ, YHKM olacaktır. GTHBİM'nden çok uzak mesafede enfekte mekanların bulunması halinde operasyon ünitesi kurulabilir.

3.1. Faaliyetler ve İşlevler:

YHKM'nin sorumlulukları ve görevleri;

a) Hazırlıklı olunma safhasındaki görev ve sorumlulukları;

- Bölgede hastalıkla ilgili bilinçlilik ve hazırlıklı olma durumunun UHKM'nin talimatları doğrultusunda devamlılığının sağlanması,
- Hastalık kontrol uygulamalarını yerel olarak düzenlemek ve ulusal simülasyon tatbikatına katılmak,
- Ekipman ve personel temini için diğer devlet departmanları ile bağlantıları muhafaza etmek ve karkasların imhası,
- Canlı hayvanların tamamının tanımlanması.

b) Hastalığın görülmesi safhasındaki sorumlulukları;

- UHKM ile devamlı görüşerek bir salgın sırasında kontrol stratejisini yönetmek ve uygulamak,
- Bildirilen hastalık şüphesi ile ilgili olarak hemen inceleme yapılmasını ve yürürlükteki talimatlara uygun olarak örneklerin Samsun VKAE'ne gönderilmesi işlemlerinin düzenlenmesini sağlamak,
- Hastalık şüphesi raporlarını UHKM'ne bildirmek,
- Ulusal Uzman Grubu ile irtibat halinde bulunmak,
- Hastalık teyidinden sonra Enfekte Mekanları beyan etmek,
- UHKM ile irtibatlı olarak BKA ölçülerinin tespiti ve bölgelerin sınırlarının belirlenmesi,
- KB ve GB'deki işletmeler ile epidemiyolojik olarak bağlantılı işletmelerde en kısa zamanda bir hayvan sayımı yapmak,

- Enfekte mekanlarda yapılan işlemleri denetlemek – mekanların karantinası, hastalığa karşı hassas hayvanların değer tayini, kesim ve karkasların atılması (imhası), temizlik ve dezenfeksiyon,
- KB ve GB’de bulunan pazarların kapatılması ve hayvan hareketlerini kontrol amacı ile belediye zabıtası, polis, jandarma ile irtibat sağlanması,
- En yüksek hastalık riski bulunan yerlerdeki canlı hayvan birimlerini belirlemek için Yerel Uzman Grubu ile irtibat sağlamak ve UHKM’ne potansiyel enfekte birimlerin kesim işlemi için tavsiyede bulunmak,
- KB ve GB’deki canlı hayvan birimlerini gözlem altında tutmak. Hastalık teyit edilir edilmez KB’deki bütün birimler denetlenmelidir. Ziyaretler Ulusal uzman grubunun tavsiyelerine göre belirlenmelidir,
- Enfekte mekanlara giriş çıkışların, gerektiğinde pazarların ve personel ve taşıt vs. hareketlerinin izlenmesi,
- Gerekli istisnaların ve eylemlerin uygulanması konusunda UHKM ile irtibatta bulunmak,
- Epidemiyolojik incelemeler sırasında toplanan verileri, verilen hayvan hareket izinlerini, kullanılan personel ve ekipmanı, enfekte işletmelerdeki ve YHKM’de oluşan olayları günlük kayıt altına almak,
- Karkasların imhası ve dezenfektanların çevreye etkisini en aza indirme konusunda Yerel Makamla irtibatta bulunmak.

3.2. YHKM Üyeleri

Başkan: İzzet ERCAN (Vali Yrd.)

Başkan Vekili: M. Fatih ŞAHİN (Hay. Sağ ve Yet. Şube Müdürü)

Üyeler:

- Şefaattin SERTEN (İl Jandarma Komutanı)
- Baki ERGÜL (Belediye Başkanı)
- Mehmet DEMİRCAN (İl Özel İdaresi Genel Sekreteri)
- İsmail ALKAN (İl Halk Sağlığı Müdürü)
- Ercan DAĞDEVİREN (İl Emniyet Müdürü)
- Hasan BAŞYİĞİT (Orman ve Su İşleri X. Bölge Müdürü)
- Naci GÜNAYDIN (Defterdar)
- İsmail DEĞER (Belediye Zabıtası Müdürü)
- Yılmaz ÖZBEN (Ziraat Odası Başkanı)

3.3. YHKM' de bulunan imkanlar ve fiziksel kaynaklar ve görev dağılımı

3.3. 1 İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü

- a) Bütün izleme faaliyetlerinin tamamlanmasına kadar sadece bu amaç için kullanılmak üzere GTHBİM bünyesinde bir çalışma odası bulunmaktadır.
- b) Bu odada haritaların incelenmesi ve yuvarlak masa grup toplantılarının ve tartışmalarının yapılmasını mümkün kılacak ayrı bir masa mevcuttur.
- c) Temin edilen odada en az iki kişi için yeterli masa alanı ile internet bağlantılı masa üstü bilgisayar, telefon ve gerekli teknik donanım bulunmaktadır.
- d) TURKVET veri tabanlı, UHKM ile ve diğer bütün gerekli veri tabanları, laboratuvarlar ve diğer kuruluşlarla bağlantılı bir kayıt sistemi bulunmaktadır.
- e) Bir AI'nin ortaya çıkışıyla ilgili bütün olayları kronolojik sırayla kaydetmek üzere, başka faaliyetlerle bağlantı kurulmasına ve koordinasyona imkan sağlayan ortak bir günlük tutulmaktadır.
- f) Bir AI salgını çıkması durumunda ilgili personel **(EK-5-6)** ile temasa geçilecek ve olayla ilgili olabilecek, İldeki özel Veteriner Hekimler **(EK-14)** ve yerel kuruluşlar dahil ilgili kişilerin **(EK-9 ve 13)** güncel listesi hazırlanmıştır.
- g) İmha alanlarının bir listesi hazırlanmıştır.
- h) Köy ve kasaba yerleşimlerinin, topografik özellikleri, kamu yollarının gösterildiği ilçe veya daha geniş anlamda il veya bölgelerin ayrıntılı güncel haritaları (tercihen CBS formatında) İl Jandarma Komutanlığınca sağlanacaktır.
- i) AI salgını çıkması durumunda temasa geçilmesi gerekli olan ve konuyla ilgili olabilecek ildeki yetkili çevre makamları ile çevreyle ilgili diğer kurumların güncel listesi hazırlanmıştır.
- j) Karkasların, çevre ve özellikle yüzey ile yeraltı suları için bir zarar riski oluşturmayacak uygun tasfiye ve gömme sahaları Orman ve Su İşleri Bakanlığı X. Bölge Müdürlüğü ve Belediyelerce belirlenecektir.
- k) İtlaf sonrası imha edilecek hayvan ve hayvan maddeleri Belediyelerin sağlayacağı konteynerler ve araçlarla çevreye zarar vermeyecek şekilde imha yerlerine ulaştırılacaktır.
- l) "Numune alma kitleri" bileşenleri (elemanları) ve koruyucu giysiler için gerekli depo alanı mevcuttur.
- m) Resmî veteriner hekimin hastalık ihbarlarını değerlendirirken kullanacağı 1 no'lu kit bütün elemanlara temin edilerek kullanıma hazırlanmıştır.**(EK-16)**
- n) Sabit ve gezici görevli veteriner hekim ekipleri listesi hazırlanmıştır.**(EK-17)**

3.3. 2. İl Sağlık Müdürlüğü

İlde insan Avian Influenza hastalığının kontrolü için yapılacak çalışmalarını planlamak, koordine etmek, izlemek ve denetlemek. Sağlık personeli ve halkın konu ile ilgili eğitilmesine katkıda bulunmak.

- a) İnsan Avian Influenza vakalarının kayıt altına alınarak takip ve tedavi edilmesini sağlamak, bildirimde bulunmak.
- b) Sağlık kuruluşlarında gerekli koruyucu ve tedavi edici malzemelerini temin etmek, dağıtımını yapmak.
- c) İnsan Avian Influenza vakası çıkan bölgede insanlara yönelik sörveyans çalışmalarını yapmak.
- d) Vaka çıkan yerlerde gerektiğinde insan barınma yerlerinin dezenfeksiyonunu organize etmek ve yapılmasını sağlamak.
- e) İnsan vakalarından numunelerin alınmasını sağlayarak, referans laboratuvarına göndermek.
- f) Sağlık kurum ve kuruluşlarında gerekli planlamanın yapılması ve ihtiyaca göre yoğun bakım ünitelerinin alt yapısının güçlendirmesini sağlamak.
- g) İnsan Avian Influenza vaka yönetiminde profilaksi hizmeti verecek ve hastaların yatırılacağı hastaneleri belirlemek, vakaların naklini temin etmek.
- h) Avian Influenza hastalığına bağlı olan insan ölümlerinde cenazenin defni belediye sınırları dışında ise defin işleminin sağlık müdürlüğünün kontrolünde gerçekleşmesini sağlamak.
- i) İl Hıfzıssıhha Kurulunu toplantıya davet etmek ve alınan kararlarda Sağlık Müdürlüğü görev ve yetki alanına giren konuların uygulanmasını sağlamak.

3.3.3. Orman ve Su İşleri Bakanlığı X. Bölge Müdürlüğü

- a) Arazide çalışacak tüm personelimizi "Kuş Gribi" konusunda eğitmek.
- b) Sinop İli sulak alanlar listesini hazırlamak ve göçmen kuş rotalarını belirleyip KUŞ GRİBİ RİSK HARİTASI oluşturmak.
- c) Avcı Eğitimlerinde Sulak alan Riski/Kuş gribi konularını işlemek.
- d) Yaban Hayvanları üreten tesislerin kontrolünün sıklaştırılması.
- e) En az 3 yıl Kanatlılarda av yasağını, İl Av Komisyonuna önermek.
- f) Başlatılan av yasağını kurum olarak ciddi takip etmek. Bu hususta zaten var olan Jandarma, Köy Muhtarı, Kır Bekçisi yetkilisinin etkinleştirilmesinin sağlanması.
- g) İtlaf çalışmaları olur ise Çukur Standardını belirleyip ona uyulmasını sağlamak.

Çukur Standardı:

- Yerel Yönetici/ DSİ/ X. Bölge Müdürlüğünün önerdiği yere açılmalı.
- Yerleşim yerlerinin dışına (İnsan ve hayvan aktivitelerinin olmadığı yerlere açılmalı.)
- Yeraltı ve yerüstü sularının etkilenmeyeceği yerler seçilmeli.
- Çukur için mümkün olduğunca geçirgen olmayan killi toprakların bulunduğu alanlardan seçilmeli.
- Çukur açıldıktan sonra, altına geçirgen olmayan tabaka kil serilmeli, üzerine kireç serilmeli. İtlaf edilen hayvanlar sızdırmaz kalın poşetlere konulmalı, üzeri en az 1 m toprakla örtülmeli (Yırtıcı vs. açmaması için). Toprak sıkılaştırılmamalı.
- Çukur kapandıktan sonra “buraya kuş gribine yakalanmış hayvan gömülmüştür dikkat ediniz” gibi uyarıcı levhalar konulmalı.

3.3.4. Diğer görevlerin kurumlara dağılımı:

- a) Dezenfektanın ve karkas dekompozisyonu (bozulması) sonucu vücut dokuları ve sıvılarının çevreye ve özellikle yüzey ve yeraltı sularına yayılıp karışmasının izlenmesi ve kontrolünden Belediyeler, Orman ve Su İşleri Bakanlığı X. Bölge Müdürlüğü sorumludur.
- b) Köylerdeki itlaf sırasında İl Jandarma Komutanlığı, Merkez mahallelerde İl Emniyet Müdürlüğü güvenliği sağlayacaktır.
- c) İl Milli Eğitim Müdürlüğü tüm okullarda hastalıkla ilgili eğitici ve doğru bilgiler verecektir.
- d) Yetişkinlerin eğitiminde İl Müftülüğü gerekli bilgilendirmeyi yapacaktır.
- e) İtlaf işlemlerinden doğacak tazminat tutarları ve ödeme işlemlerini Defterdarlık takip edecektir.
- f) 1593 sayılı Umumi Hıfzısıhha Kanununun 246. maddesi gereğince nüfusu yirmi binden fazla olan şehirlerde belediyelerce tayin edilecek mntıklar içinde hayvan beslenmesi yasaktır, denilmektedir. Bu nedenle şehirde hayvan beslenmesinin kontrolü belediyenin sorumluluğundadır.
- g) Evcil hayvanların çevreye verdiği rahatsızlıkların önlenmesi ve takibi 5199 sayılı kanun gereği Orman ve Su İşleri Bakanlığı X. Bölge Müdürlüğü sorumluluğundadır.
- h) Hastalık çıkması durumunda İl Sağlık Müdürlüğü Valilik Makamının emirleri ve kendi mevzuatları doğrultusunda çalışacaktır.
- i) İhtiyaç durumunda Veteriner Hekimler Odası ve Üyelerine yasaların ön gördüğü görevler verilecektir.

Operasyon Birimi Kurulması:

- Bir bölgede birden çok sayıda mihrakın bulunması,
- Enfekte mekânların GTHBİM'nden uzak mesafede olması,
- Popülasyon yoğunluğunun çok yüksek olması,
- Popülasyonun yoğun olduğu alanda işletmelerin çok yakın olması nedenlerinden dolayı Kriz Merkezimizin kararı ile İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüklerinde bir operasyon birimi oluşturulabilir.

3.4. Faaliyetler ve İşlevler:

Operasyon birimi YHKM'nce alınan kararlara uygun olarak aynı görevleri yerine getirecektir.

3.5. YHKM'nde Bulunacak İmkanlar ve Fiziksel Kaynaklar

- Bütün izleme faaliyetlerinin tamamlanmasına kadar sadece bu amaç için kullanılmak üzere bir çalışma odası gereklidir,
- Bu odada haritaların incelenmesi ve yuvarlak masa grup toplantılarının ve tartışmalarının yapılmasını mümkün kılacak ayrı bir masa mevcut olmalıdır,
- Temin edilen odada en az iki kişi için yeterli masa alanı ile Internet bağlantılı masa üstü bilgisayar ve telefon bulunmalıdır,
- Tercihen bilgisayar tabanlı, UHKM ile ve diğer bütün gerekli veri tabanları, laboratuvarlar ve diğer kuruluşlarla bağlantılı bir kayıt sistemi,
- Bir AI'nin ortaya çıkışıyla ilgili bütün olayları kronolojik sırayla kaydetmek üzere, başka faaliyetlerle bağlantı kurulmasına ve koordinasyona imkân sağlayan ortak bir günlüğün tutulması,
- Bir AI salgını çıkması durumunda temasa geçilecek ve olayla ilgili olabilecek, özel kesimhane/kombina listesi,
- Köy ve kasaba yerleşimlerinin, topoğrafik özellikleri, kamu yollarının gösterildiği ilçe veya daha geniş anlamda il veya bölgelerin ayrıntılı güncel haritaları
- AI salgını çıkması durumunda temasa geçilmesi gerekli olan ve konuyla ilgili olabilecek ildeki yetkili çevre makamları ile çevreyle ilgili diğer kurumların güncel listesi,
- Hayvan karkaslarının ve hayvansal atıkların muamelesinde ihale edilebilecek işler ile bu işleri yapacak işletmelerin listesi,
- AI aşılması, hayvanların sahibi ve hareketlerle ilgili il/ilçe düzeyinde tutulan bütün kayıtlara kolayca erişilebilmesi,
- "Numune alma kitleri" bileşenleri ve koruyucu giysiler için gerekli depo alanı,
- YHKM'de bulunması gerekli ekipman ve imkanların listesi

4. Yerel Uzman Grubu

AI teyit edildiğinde YHKM bünyesinde bir Yerel Uzman Grubu oluşturulur.

4.1 Grup:

ADI SOYADI	ÜN VAN	ADRES	TELEFON
Kemal Gürkan KÜTÜK	Veteriner Hekim	Samsun VKE	0 362 437 08 36
Burak KÜÇÜK	Veteriner Hekim	İl G.T.H. Müdürlüğü	0 506 735 40 49
Kazım ÜSTÜN	Veteriner Hekim	İl G.T.H. Müdürlüğü	0 542 646 43 87
Erdal ÖZEL	Veteriner Hekim	İl G.T.H. Müdürlüğü	0 532 570 63 66

4.2 Grubun sorumlulukları:

- a) Şüpheli vakalarda söz konusu sahaya gitmek,
- b) Hastalığın muhtemel kaynağını ve yayılışını araştırmak,
- c) İşletmelerdeki muhtemel enfeksiyon süresinin tahmini,
- ç) Enfekte işletmelerin durumu, hastalığa karşı hassas olanlar ile diğer canlı hayvanların sayı ve türleri ile yetiştirme şeklinin belirlenmesi,
- d) İşletmenin büyüklüğü, yeri, diğer işletmelerle ve kamu yolları vs. ile ilişkisinin belirlenmesi
- e) Risk değerlendirmesi yapmak ve temas edilen/edilecek işletmeleri kategorize etmek,
- f) Örnek toplamak ve göndermek,
- g) Ulusal Uzman Grubundan uzmanlarla irtibat kurmak ve gerektiğinde onları araştırma için davet etmek,
- ğ) Gözlem/tetkik ve epidemiyoloji raporlarını incelemek ve değerlendirmek,
- h) YHKM, UHKM ve Ulusal Uzman Grubuna rapor ve tavsiyeleri iletmek,
- ı) Koruyucu kesim ve/veya itlafla ilgili olarak YHKM'ne tavsiyelerde bulunmak,
- i) KB sınırları ve diğer kontrol tedbirleri hakkında tavsiyelerde bulunmak

5. UYGULAMA KILAVUZU

5.1. GİRİŞ

5.1.1.Tanım

Avian Influenza, tavuk, hindi, Gine tavuğu ve diğer kanatlı türlerinin ve özellikle göçmen su kuşlarının hafif ve hatta asemptomatik enfeksiyondan akut ve öldürücü boyuta kadar değişen viral etiyolojiye sahip bir hastalıktır.

5.1.2. Etiyoloji

Avian Influenza virüsleri *Orthomyxoviridae* ailesinin A tipi virüsleri içersinde yer alır. Tip A Influenza virüsleri serolojik olarak 15 hemaglütinin (H1-H15) ve 9 nörominidaz (N1-N9) alt tipinde kategorize edilirler. Her virüsün görünür şekilde herhangi bir kombinasyon içinde bulunabilen bir HA ve bir nörominidaz antijeni vardır. Avian Influenza tip A virüslerinin alt tiplerinin muhtemel kombinasyonlarının çoğunluğu kanatlı türlerinden izole edilmiştir. Bugüne kadar yalnızca H5 ve H7 alt tiplerinin hastalığa karşı hassas türlerde YPAI' ye neden oldukları gösterilmiştir, ancak H5 ve H7 virüslerinin tamamı virulent değildir.

5.1.3. Epidemiyoloji

Dünya üzerinde yayılışı

AI virüsleri dünya üzerinde hindi, tavuk, Beç tavuğu, bıldırcın, keklik, sülün, kaz, ördek gibi birçok evcil kanatlılarda ve yabancı türlerde yaygın olarak bulunmaktadır.

AI virüsleri ekseriya dünyanın her yerinde sağlıklı görünüşlü göçmen su kuşları, kıyı kuşları ve deniz kuşlarında görülmektedir. YPAI A virüslerinin H5 ve H7 alt tipleri Avrupa da ve diğer yerlerde zaman zaman serbest yaşayan kanatlılardan izole edilmiştir. YPAI nedeniyle çıkan salgınlar 1983-84 yıllarında ABD’de Pensilvanya bölgesinde kaydedilmiştir.

Hastalık son yıllarda; 1997 yılında Çin’de, 2000 yılında İtalya’da, 2001 yılında Honduras’ta, 2002 yılında ABD(Virginia, Kuzey Carolina, Connecticut) ve Şili’de, 2003 yılında Hollanda, Belçika, Almanya ve Güney Kore’de, 2004 yılında Güney Afrika, Honduras, Endonezya, Honkong, Kamboçya, Laos, Malezya, Pakistan, Şili, Tayland, Tayvan, Vietnam’da, 2005 yılında ise Moğolistan, Kazakistan, Rusya Federasyonunda ve Türkiye’de çıkmıştır. Yaygınlığı hakkında detaylı bilgi için Word Animal Health ve OİE bültenlerinin son yayınlarına bakılabilir.

Türkiye deki son durum

Ülkemizde AI hastalığı ilk kez 2005 Yılı Ekim ayında tespit edilmiştir.

İlimizdeki Son Durum

İlimizde AI hastalığı ilk defa 02/02/2006 tarihinde Boyabat İlçesi Kozkule Köyü’nde tespit edilmiştir. İldeki tüm AI mihrakları alttaki tabloda belirtilmiştir.

İl	İlçe	Köy	Çıkış Tarihi	Sönüş Tarihi
Sinop	Boyabat	Kozkule	02.02.2006	21.03.2006
Sinop	Türkeli	Düzköy	07.02.2006	21.03.2006
Sinop	Türkeli	Karabey	07.02.2006	21.03.2006
Sinop	Merkez	Bektaşğa	08.02.2006	20.03.2007
Sinop	Merkez	Lala	16.02.2006	12.04.2006
Sinop	Boyabat	Doğuca	16.02.2006	10.04.2006
Sinop	Merkez	Çakıldak	21.02.2006	12.04.2006
Sinop	Merkez	Yalı	13.03.2006	19.04.2006
Sinop	Merkez	Kabalı	20.03.2006	12.04.2006
Sinop	Merkez	Taşmanlı	11.02.2008	12.03.2008

AI virüsünün Ülkemize ve İlimize girişi ile ilgili risk değerlendirmesi

- AI enfeksiyonunun problem teşkil ettiği ülkelerden enfekte canlı kanatlıların ya da ürünlerin yasal ya da yasa dışı yollarla ithalatı
- Enfekte kanatlıların hareketleri
- Canlı kanatlı pazarları
- Göç yolları
- Yaban hayatı
- Doğa parkları ve göller
- Su kuşlarının dışkıları ile kontamine olmuş su birikintisi ve dereler
- Köy hayvanları

Epidemiyolojik açıklamalar

1. Hastalığa karşı hassas türler

AI virüsü hemen bütün ticari evcil ve yabani kanatlı türlerinde etkilidir. Maymun, domuz, at ve sığırlarda, foklarda ve balinalardan enfeksiyonlar bildirilmiştir; tavuklardan kaynaklanan ve insanlar için öldürücü olan virüs suşunun görülmesi 1997 yılında Hong Kong'dan bildirilmiştir.

2. Virüsün Dayanıklılığı

Çevrede: Influenza virüsleri çevresel ortamda ve özellikle serin ve nemli koşullarda uzun zaman sürelerinde canlılıklarını korurlar. Dışkı materyalinde infektivite 4 °C'de 30-35 gün, 20 °C'de 7 gün süre ile muhafaza edilmiştir. Influenza virüsleri çok fazla su kuşlarının bulunduğu göllerden ve havuz sularından izole edilmiştir.

Konakçıda (hastalığın patogenezi dahil): AI virusları tavuklar için olduğu kadar diğer türler için de çok çeşitli virulens özelliği göstermektedir. YPAI, gallinaseöz kanatlı türlerinde solunum ve mide barsak ve/veya sinirsel belirtilerin görüldüğü yüksek oranda mortaliteye neden olabilen son derece bulaşıcı ve genelleşmiş viral bir hastalıktır. Diğer kanatlı türlerinde YPAI virüs enfeksiyonu klinik olarak belirtisiz özellikten son derece öldürücü özelliğe kadar değişen aralıkta meydana gelebilir. Su kuşları ve deniz kuşları gibi yabani su kanatlıları AI virüsünün önemli rezervuarları olarak bilinmektedirler ancak bu hayvanlar enfeksiyonun klinik belirtilerini çok seyrek olarak gösterirler. Hastalığın klinik belirtileri virüsün solunum kanalında replikasyonu ve bunu müteakip iç organlarda ve beyinde sistemik replikasyonu sonucunda meydana gelir. Nonpatojenik virüs suşları yalnızca solunum ve barsak kanalı yüzeyinde replikasyon gösterirler.

Karkaslar: AI virüsü karkaslarda ortam sıcaklıklarında yalnızca birkaç gün canlılığını koruyabilirken buzdolabı sıcaklıklarında 23 güne kadar canlı kalır. Viremik safhada işlenen kuşlar virüs içeren kanları veya dışkı materyali ile diğer karkasları bulaştırırlar. Paketleme ve depolama sırasında oluşabilen damlama da enfekte karkaslardan kontamine olmuş olmaları ihtimalinden dolayı önemlidir.

Et ürünleri: Virüs kanatlı et ürünlerinde canlı kalabilir. Pişirilmiş tavuk için inaktivasyon süresi hakkında virüs suşlarına göre farklılıklar bulunmuştur. Pişirilmiş tavuk etinde AI viruslarını öldürdüğü kabul edilen minimum sıcaklıklar;

- 70 °C'de en az 30 dakika;
- 75 °C'de en az 5 dakika veya,
- 80 °C'de en az 1 dakika

Yemeklik yumurta ve yumurta ürünleri: Şiddetli şekilde etkilenen kanatlıların yumurtlamalarının durmasına karşılık salgının erken dönemlerinde yumurtlanan yumurtalar albuminde, sarıda ve/veya yüzeyde AI virüsü içerebilir. Virüs çatlak ya da sağlam kabuktan geçebilir, ya da daha önemlisi yumurta kaplarını bulaştırabilir. Yumurtalarda ve viyollerde canlı kalma süreleri geniş çapta yayılma için yeterli olmaktadır. Yumurta pulpu ürünleri diğer bir virüs kaynağıdır.

Döllenmiş yumurtalar: AI virüsü enfekte damızlık tavukların yumurtladığı yumurtalardan izole edilmiştir.

Kanatlı yan ürünleri :Kanatlı sakatat unu ve evde beslenen hayvan yemleri genellikle 100°C'nin üzerinde birkaç dakikadan bir saatten fazlasına kadar ısıtılmaktadır ve bu da AI virüsünü öldürmek için yeterlidir. Ancak eğer bu işlemler usulüne uygun olarak yapılmamış veya pişirilmiş ürün daha sonra işlenmemiş ürün tarafından kontamine edilmişse, AI virüsü yan ürünlerde birkaç hafta canlı kalabilmektedir.

Atık ürünler: AI virüsünün atık ürünlerde canlı kalma potansiyeli mevcuttur ve hareket öncesinde ürünler uygun işlemlere tabi tutulmadığı takdirde virüs bu ürünlerin naklinde kullanılan araçlarla çevreye yayılabilir.

6.1.4. Hastalığın yayılması

AI viruslarının bütün suşları kanatlılar için yüksek yayılma özelliğinde değildir, yüksek ve düşük virulensli virüsler düşük yayılma özelliğine sahip olabilir, fakat sürüler yoluyla geçiş sonrası konakçı için taşıyıcılık kadar patojenite de sahada artış gösterebilir.

Yabani kuşlar: Göçmen su kuşları ile doğrudan ya da dolaylı temas kanatlılar için en önemli enfeksiyon kaynağıdır.

Canlı kanatlılar: Kanatlılar arasında AI virüs suşlarının yayılabilirliği çok büyük farklılıklar sergilemektedir. Dışkı ve solunum salgıları ile temas önemli olurken hava yolu ile yayılma önemli görülmemektedir. Saha salgınlarının direkt yayılma mı yoksa kişi ve araç gereçler yolu ile ikincil yayılma mı olduğu konusu karmaşıklık arz etmektedir.

Yumurtalar: AI virüsünün yayılma potansiyelinin olduğunu gösterir şekilde yumurta kabuğunda ve yumurta sarısı ve albuminde tespit edilmesine rağmen enfekte yumurtalar yolu ile dikey bulaşma ispat edilebilmiş değildir. Embriyo gelişiminin erken döneminde optimal kuluçka sıcaklıkları 37.2 - 37.7 ° C AI virüsü için öldürücü olabilir, ya da enfekte embriyolar kuluçka esnasında virüs tarafından öldürülebilirler. Kuluçka sürecinde virüsün kalıcılığı yumurta kabuğu kontaminasyonu ile yüksek bir olasılıktır.

Araç gereçler: AI uzun mesafelere kuş kafesleri, peletler, yumurta doldurulan tepsiler, gübre yem bulaşık giysilerle, ekipman ve taşıtlarla süratli bir şekilde yayılabilmektedir.

İnsanlar: Enfekte işletmelere giriş ve çıkışlarda, enfekte dışkı yada solunum yolu sekresyonları ile kontamine araç, ekipman, personel ve yem malzemelerinin hareketlerinde görevli insanlar etkenin taşınmasında rol oynayabilirler.

6.1.5. Hastalık Seyri

Virüsün önceden temiz olan bir sürüye, bölgeye ya da ülkeye girmesinin hızlı bir şekilde yayılma gösteren yüksek morbidite ve ölümlülük oranına sahip salgına yol açması olasıdır.

1. Sonuçlar

a) Halk Sağlığı

Avian İnfluenza virüsünün, genetik materyalindeki değişikliklerle (mutasyonla) insanlara yönelik olarak da hastalık yapıcı nitelik kazanabileceği ve salgınlara yol açabileceği ifade edilen bilgiler arasındadır. İnsandan insana bulaşmanın olmadığı virüsün, mutasyonla insandan insana bulaşma özelliğine de sahip olabileceği belirtilmektedir. H5N1 YPAI zoonotik bir hastalıktır. İnsanlar enfekte kuşlarla yakın temas ve yoğun şekilde YPAI virüsleri ile kontamine ortamlarda çalışma yoluyla (enfekte kanatlıların kesimi, enfekte barınakların temizlik işlerinde çalışan kişiler) enfeksiyona yakalanabilirler. Enfeksiyon et ve yumurta gibi kanatlı ürünlerinin muamele edilmesi ya da tüketilmesi ile yayılmaz. İnfluenza virüslerinin kanatlılar içindeki dönüşümünün azaltılması ve eliminasyonunun sağlanması için acil tedbirler alınması tavsiye edilmektedir.

Hastalıkta önemli olan korunma önlemleridir. Bunun için kanatlı çiftliklerinde çalışanların hijyen kurallarına uymaları, eldiven ve maske gibi ekipmanlarla gerekli diğer korunma önlemlerini almaları sağlanmalı ve bu kişilerin bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi konusunda hassasiyet gösterilmelidir. Ayrıca, gerektiğinde virüslere etkili ilaçlarla korunma yoluna gidilebilir.

b) Sosyo-ekonomik kayıplar

Başlıca kayıplar yüksek oranda mortalite ile yumurta ve et üretimindeki azalma ve verimlilik düşüşünden kaynaklanan kayıplardır. Salgını yok etme politikasına bağlı olarak uzayan süreler nedeniyle daha başka kayıplar da söz konusu olabilir. Ürün akışındaki aksaklıklar ve azalan tüketim, salgının kontrol altına alınabilmesi için gerekli süreye bağlı olarak çiftliklerde, hizmet sektöründe ve ilgili endüstrilerde iş kayıplarına neden olabilir. Küçük bir salgında dahi endüstrinin yer değiştirmesi normal pazarlama şekillerinin değişikliği söz konusudur. Büyük ebeveyn ve temel nitelikteki sürülerde çok değerli genetik kayıp oluşabilir.

Salgın teyit edildiğinde ihracat pazarları kapanabilir, fakat bu süreç hastalıklı mntıka politikası uygulanarak kısaltılabilir. Bir mntıka politikasının uygulanması halinde, uygulamaya konması ve sıkı şekilde yürütülmesi gerekli olan yok etme (kökünü kazıma) stratejisi ve hareket kontrolleri yetiştirme programları ve yumurta, tavuk, kanatlı, piliç, hindi ve et kanatlılarının satışı dahil bir çok endüstri uygulamalarının şiddetli şekilde aksaması sonucunu doğuracaktır. Çeşitli malların pazarlama sürelerinin ötesindeki gecikmeler önemli üretim maliyet artışlarına ve kısa zaman içinde kayıplara yol açabilir ve salgınlara doğrudan maruz kalmayan üreticileri arz kaybı ve aksaklıkları nedeniyle kayba uğratabilir. Ev ve Süs Hayvanları Satış yerleri hayvan hareket kontrollerinden olumsuz etkilenebilir.

5.2. TEŞHİS

5.2.1. Klinik Belirtiler

İnkübasyon periyodu 3-5 gündür. Klinik bulgular; iştahsızlık, şiddetli depresyon, yumurta veriminde ani düşme, yüzde ödem, ibik ve sakallarda siyanoz ve şişkinliktir. Seröz mukozalarda peteşiyel kanamalar ve ani ölümler görülür.

5.2.2. İnkübasyon periyodu

YPAI' de inkübasyon periyotları son derece değişkendir, birkaç saatten 2-3 güne kadar değişebilir. OIE Kodunda düzenleyici amaçlar için maksimum inkübasyon periyodu olarak 21 gün verilmektedir.

5.2.3. Klinik teşhis

a) Semptomlar

- Şiddetli depresyon, iştahsızlık
- Yumurta veriminde önemli düşüş

- Şişkin ve siyanotik ibik ve gerdan ile birlikte yüzde ödem oluşması
- İç zar (membran) yüzeylerde peteşiyal kanamalar
- Ani ölümler (mortalite %100'e ulaşabilir)

b) Lezyonlar

Tavuklarda;

- Ani ölüm olaylarında lezyonlara rastlanmayabilir
- Kaslarda şiddetli hiperemi
- Dehidrasyon
- Baş ve boyun bölgesinde subkutan ödemler
- Burun ve ağız boşluğunda akıntılar
- Konjunktivada şiddetli hiperemi bazen peteşiler
- Trakea lümeninde fazla miktarda mukoz eksudat veya şiddetli hemorajik trakeitis
- Sternumun iç tarafında, serozada ve abdominal yağda, seröz yüzeylerde ve vücut boşluğunda peteşiler
- Böbreklerde şiddetli hiperemi, bazen hiperemi ile birlikte tubullerde urat birikimleri
- Ovaryumlarda kanamalar ve dejenerasyon
- Proventrikülüsün mukozal yüzeyinde özellikle taşlık ile bağlantı noktasında kanamalar
- Taşlık hattında kanamalar ve erozyonlar
- Lenfoid dokularda ve bağırsak mukozasında kanamalı odaklar

Hindilerdeki lezyonlar tavuklardakine benzer, fakat tavuklardaki kadar belirgin değildir. YPAI ile enfekte olan virüs saçan ördekler klinik belirti veya lezyon göstermeyebilir.

5.2.4. Patoloji

a) Makroskopik lezyonlar

Birçok olguda hastalığın perakut formundan dolayı ölen kanatlılarda gözle görülebilen büyük lezyonlar bulunmaz; bu tür tavuklar enfeksiyonu müteakip 1 ya da 2 gün içinde ölürlür. Tavukların tüyleri kabarık, ibik ve gerdan hiperemik ve siyanotik ve baş şişkindir. İbik ve gerdandaki değişiklikler ilerleyerek koyu kırmızıdan maviye kadar değişen iskemik nekroz oluşan çöküntülü alanları meydana getirirler.

Kanamalar (peteşiyal ve ekimotik) abdominal yağ, seröz yüzeyler ve periton ve perikardiumu kaplar. 7-10 gün yaşayabilen kanatlılarda hava keselerindeki ve peritondaki şiddetli yangıya bağlı olarak periton boşluğu genellikle yırtılmış yumurtadan köken alan sarı ile doludur. Kanamalara proventrikülüste ve özellikle taşlık ile birleşme bölgesinde rastlanabilir.

b) Mikroskopik lezyonlar (histopatoloji)

Histopatolojik lezyonlara yukarıda belirtilen makroskopik değişiklikler içinde rastlanır, ancak beyinde ve diğer organlarda vazkulitisin hastalığın önemli belirtisi olabilmesine rağmen bunlar YPAI için kesin değildir.

5.2.5. Laboratuvar teşhisi

a) **Gerekli numuneler / nakil:** Örnekler hem canlı ve klinik olarak hastalıktan etkilenen kanatlılardan, hem de yeni ölmüş kanatlılardan alınmalıdır. Canlı kanatlılardan kloakal ve trakeal svablar ve/veya taze dışkı ve serum alınmalıdır. Ölü kanatlılardan sindirim kanalı dokuları (proventrikülüs, ince bağırsak, sekal tonsil) ve solunum kanalı dokuları (trakea, akciğer) alınmalıdır.

b) **Laboratuvar testleri:** Patolojik değişikliklerin hastalık için kesin tanımlayıcı olmamasından dolayı teşhisin hastalık etkeni virüsün izolasyonu ve karakterizasyonu ile teyit edilmesine ihtiyaç bulunmaktadır.

5.2.6. Ayırıcı teşhis

AI enfeksiyonu tavuk ve hindilerde çeşitli patojenite düzeylerindeki klinik ve postmortem (ölüm sonrası) muayenelerde genellikle aşağıda sıralanan hastalıklarla karışabilir.

- Newcastle hastalığı,
- Avian pneumovirüs ve diğer paramyxovirüsler,
- Enfeksiyöz bronşitis,
- Enfeksiyöz laringotrakeitis,
- Tavuk kolerası,
- Başın Escherichia coli sellülitisi,
- Akut pastorellozis,
- Enfeksiyöz koriza,
- Chlamydia,
- Akut zehirlenme,
- Yüksek mortaliteye (ölüm oranına) neden olan olumsuzluklar (örneğin boğulma, sıcak stresi, dehidrasyon)

Şiddetli depresyon, iştah kaybı, sinirsel belirtiler, sulu ishal, şiddetli solunum belirtileri ve/veya yumurta veriminde önemli düşüş ve normal olmayan yumurtalar şeklindeki belirtilerle birlikte ani kanatlı ölümleri görüldüğünde YPAI'den şüphe edilmelidir. Yüzde deri altı ödem, şişkin ve siyanotik ibik ve sakal, seröz membranlarda peteşiyal kanamalar AI varlığı ihtimalini artıran belirtilerdir. Genç tavuklar ya da hastalığın perakut formundan ölen kanatlılarda herhangi bir lezyona rastlanmayabilir.

5.3. SALGIN YÖNETİMİ

Salgın yönetimi; Tavuk Vebası Hastalığına Karşı Korunma ve Mücadele Talimatnamesinin 6'ncı Maddesinde yer alan Mücadele bölümü çerçevesinde ve bu bölümde yer alan açıklamalara göre yürütülür.

5.3.1.Hastalık Bildirimi ve Şüphesiyle İlgili Yönetim:

1. Sorumluluk:

Kanatlı işletmelerinde AI hastalığından şüphelenildiği durumlarda ya da hastalık görüldüğünde ilgili mevzuat uyarınca hastalık ihbarını alan makamlar İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğüne veya İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğüne derhal bildirir.

Şüpheli durumların bildirilmesi Resmi Veteriner Hekimi (RVH) bilgi temini açısından desteklemesi gereken şirket Veteriner Hekimi veya özel Veteriner Hekimler için de zorunludur. Resmi Veteriner Hekim hastalık mahalline gelinceye kadar hastalık mahallindeki köy, kasaba, şehir, çiftlik ve işletmelerdeki görevli ve yetkililer tarafından aşağıdaki tedbirler alınır,

- Hasta kanatlıların bulunduğu yere giriş ve çıkışlar önlenir,
- Ölen hayvanlar muayene ve teşhis için muhafazaya alınır, kokuşma halinde ise herhangi bir ifrazatı akmayacak şekilde hayvan uğrağı olmayan bir yere sürüklenmeden nakledilir. İki metre derinlikteki çukurlara kireçlenerek gömülür,
- Hastaların temas ettiği ve hastalara ait her çeşit eşya, hayvan yemi ve hayvan maddelerinin dışarıya çıkarılması yasaklanır,
- Hasta hayvanların bakımı için yeterli sayıda kişiler görevlendirilir. Görevli kişinin dışında tecrit mahallerine hiç kimsenin girmesine izin verilmez. Hastaların bakımı ile görevlendirilenlerin, sağlam hayvanlarla ve bunlara ait malzeme ile temasları önlenir,.
- Alınan tedbirlerin uygulanmasından, köylerde muhtarlar ve hayvan sahipleri, şehir ve kasabalarda belediyeler, mahalle muhtarı ve hayvan sahipleri, çiftlik ve işletmelerde ise hayvan sahipleri, işletme sorumlusu ve bakıcılar sorumludur.

AI şüphesi bildirilir bildirilmez Resmi Veteriner Hekim (RVH) hastalık şüphesini bildiren kişiyi hemen tespit eder ve aşağıdaki konularda bilgi toplar:

- Hastalık çıkan yer, çiftlikteki kanatlıların ve diğer hayvanların özellikleri ve sayıları,
- Hastalık yerindeki personel ve taşıt varlığı,
- Yakın geçmişe ait kişi, ekipman, taşıt ve hayvan hareketleri,
- Olay yerinde dezenfektan ve ilgili mekanların dezenfeksiyonunda kullanılacak ekipmanın bulunup bulunmadığı,

- RV çiftlik düzeyinde şüpheli mekanlarda insanların, hayvanların, ekipman ve taşıtların hareketlerini önlemek için gerekli işlemleri koordine eder ve o arada:

HSYSÜŞ Müdürüne, Şube Müdürü de GKGM' ye veya UHKM haber verir.

- Bölge VKAE' yi AI şüphesi konusunda bilgilendirilir,
- Mevcut kitten bir adet alır.(EK-16)
- AI şüpheli çiftliğe en yakın görevli veteriner hekim birimini belirler.(EK-17)

2.Erişim

- Hastalık ihbarını alan resmi veteriner hekimin her ne kadar en seri vasıta ile en geç 24 saat içinde hastalık yerine gitmesi gerektiği belirtilmiş olsa da “ilk vaka” senaryosunda 2 saat içerisinde, “gittikçe artan” senaryoda ise 1 saat içerisinde işletmeye ulaşmak için her türlü çaba sarf edilmelidir. İl yada İlçe Müdürü gerekli vasıtayı temin etmekle yükümlüdür. Hastalık yerine gidilmesi için İl veya İlçe Müdürlüğünün imkanlarının yeterli olmadığı durumlarda mülki ve mahalli idare ve zabıta makamları gereken her türlü kolaylığı ve yardımı göstermeye mecburdur,
- İhbarı alan resmi veteriner hekim olay mahalline gitmeden önce gerekli hazırlıkları yaparak olay mahalline hareket eder ve gittiği aracı işletmenin dışına veya uygun bir mesafeye park ettirme konusunda gerekli titizliği göstermek zorundadır,
- Enfekte mekanlara erişim bütün giyeceklerin değiştirilmesinden sonra sağlanmalıdır. Bir kullanımlık giysiler, şapkalar, ayakkabı galoşları, çiftliğe giriş yapan bütün personel tarafından giyilmelidir. Bir soyunma odası tespit edilmelidir, bu odada geniş plastik çantalar, mukavva kutular, lateks eldivenler, ve yeterli miktarda dezenfektan solüsyonlar bulunmalıdır. 1 no' lu kit'in (EK-16) diğer bileşenleri kanatlı barınağı/kümesine girişten sonra içeride kullanılacaktır.
- Konuyu araştırmak amacı ile görevlendirilen enstitü uzman veteriner hekimi sadece Avian Influenza şüphesi olan işletmelere ziyarette bulunabilir. İlde birden fazla vakada görevlendirilmiş ise şüphesi en az olan işletmeden şüphesi en güçlü olana doğru ziyaretlerini yapmalıdır. Bu uzman veteriner hekim şüpheli durum sona ermesine kadar veya şüpheli durumun teyit edilmesi halinde enfekte olmuş işletme ile son temas gününden sonra 3 gün boyunca diğer kanatlı işletmelerini başka nedenlerle dahi olsa ziyaret etmemelidir.

3.Ekipman

Resmi Veteriner Hekim (RVH) ekipman listesi **EK-16**'da verilmiştir.

4.Şüpheli işletmede takip edecek prosedürler

a) Resmi Veteriner Hekimin Alması Gereken Önlemler:

- Laboratuvar sonucu gelinceye kadar hastalığa geçici olarak el koymak için, el koyma tutanağı olan (**EK-18**) doldurarak imzalatılacaktır.
- Hastalığın kesin teşhisi ve gerekli tedbirler alınıncaya kadar hayvanların çevreyle temasını önleyecek,
- Kümes hayvanlarının işletmeye giriş ve çıkışlarını yasaklayacak,
- Hastaların temas ettiği ve hastalara ait her çeşit eşya, hayvan yemi ve hayvan maddelerinin dışarıya çıkarılmasını yasaklayacak,
- Hayvan yeminin girişleri ise RVH' in iznine tabi olacaktır.
- RVH geçici kordon altındaki hayvanları ve alınan tedbirleri inceler. Bu süre zarfında ölen ve kokuşmuş olan kanatlıların gömülmesi işlemine nezaret eder. Bunlar hayvanların uğrağı olmayan, akarsulardan uzak, yeraltı sularını kirletmeyecek yerlere uygun bir şekilde nakledilir ve ölü kanatlılar en az iki metre derinliğindeki çukurlara kireçlenerek gömülür.
- Hasta kanatlılar ile bulaşmadan şüpheli kanatlıların ayrı yerlerde bulundurulmasını sağlar.
- Şüpheli duyulan enfeksiyonun yayılmasını önlemeye yönelik tedbirler alınır.
- Kümes, yem ve su kaplarını dezenfekte ettirilir.
- İşletme içine araç giriş çıkışını engeller.
- İşletmedeki personel sayısını sınırlandırır.
- Bakıcıların diğer kümeslerle ilişkisini keser.
- İşletmede bulunan personelden 3 gün boyunca diğer reseptif (hassas) türdeki hayvanlarla temas etmeme ile ilgili (**EK-19**) örneği verilen bir taahhütname alır,
- İşletme içerisine araçlar mümkünse alınmamalıdır. Eğer araç girecekse çıkışta araçların yıkanması ve dezenfeksiyonunu organize edebilmek için işletmedeki uygun yerleri belirler. İşletmeden çıkacak olan araçların dezenfeksiyonu için yıkama sularının, suyollarına

karışmadığı bir yer belirlenir. İşletme araçlarının dış ve mümkün olan yerlerde iç dezenfeksiyonu gerçekleştirilmelidir,

- İşletme ile kümes hayvanlarının barındırıldıkları binaların giriş ve çıkışlarında uygun dezenfeksiyon araçları dezenfeksiyon için kullanılacaktır.
- Resmi veteriner hekim personelin çıkışta maruz kalmış olan bölümlerini yıkaması ve dezenfekte etmesi, ayakkabılarını yıkaması ve dezenfekte etmesi için talimatlar verir ve mümkün olması halinde, tulum giyilmesini sağlar. Söz konusu personel kendi evlerine ulaştıktan sonra işletmede giymiş olduğu giysileri derhal yıkamak zorundadır,
- İşletmedeki tüm kümes hayvanlarının kategorilerinin hayvan sahibi/bakıcısı tarafından kayıt edilmesi sağlanacak, her kategoride ölmüş olan, klinik belirtileri gösteren ve göstermeyen hayvan sayısı belirlenecektir. Bu kayıt şüpheli durum devam ettiği sürece doğan ya da ölen kuşları da dahil ederek kanatlı sahibi veya bakıcılar tarafından güncel tutulacaktır. Güncel tutulacak bu kayıtlar istenildiğinde RVH gösterilecek, her ziyarette kontrol edilebilecektir.
- Hastalık şüphesinin bulunduğu kanatlı işletmesi ile temasları nedeniyle olası bulaşıklık şüphesi uyandıran diğer kanatlı işletmeleri de resmi kontrol altına alır.
- İşletmenin Veteriner Hekimleri ve teknik personelinin 3 gün süre ile başka kümeslere ya da işletmelere gitmesini yasaklar.

b) Ön epidemiyolojik araştırma

Epidemiyolojik araştırmalar (EK-20)'de yer alan Epidemiyolojik Araştırma Formu kullanılarak yapılacaktır.

c) Klinik araştırma

Klinik araştırmanın amacı hasta ve şüpheli kanatlılar dahil olmak üzere çiftlikteki klinik durumun ortaya konmasıdır. Klinik araştırmalar çiftlikteki hastalığa karşı hassas bütün türlerde yapılmalıdır. Araştırmalara şüphenin bulunduğu kümeden değil, bu kümese en uzak olan kümeden başlamak gerekmektedir.

d) Patolojik numunelerin toplanması

Marazi maddeyi alırken hastalığın zoonoz karakterde olduğunu dikkate alarak, başına şapka, gözüne gözlük, eline eldiven takılmalıdır. AI şüphesinin olduğu vakalarda teşhis için gerekli materyal (EK-22)'de belirtilen şekilde toplanır.

e) Şüpheli işletmeden çıkış

Klinik ziyaret ve örneklerin toplanmasından sonra RV belirlenen soyunma odasında, koruyucu giysilerini dezenfekte eder ve sterilize edilebilen bütün malzemeler dıştan dezenfekte edilen bir ikinci çanta içine konulup mühürlenir, otoklav edilebilen bir çantaya doldurur. Tek kullanımlık bütün malzemeler, kağıtlar, giysiler, ayakkabı koruyucuları, bir plastik çantaya konur ve imha edilmek üzere işletmede bırakılırlar.

6.3.2. Teşhis yönetimi

Resmi Veteriner Hekim tarafından bu Acil Eylem Planının (EK-22)'de belirtildiği şekilde şüpheli hayvanlardan alınan uygun örneklerin, en uygun koşullarda Laboratuvar Acil Eylem Planında Numune Nakli ile ilgili Maddede belirtildiği şekilde (EK-23)'da yer alan form ile birlikte en kısa sürede laboratuvara ulaştırılması sağlanmalıdır.

HSYSÜŞ olağan dışı teşhis işlemi için gerekli tedbirleri hemen alması amacıyla telekonferans yolu ile gönderilen numunenin nakli, zamanı ve yol ile ilgili bilgileri verir. Ayrıca teşhis imkanlarında hız kazanılması ve önceden yapılacak hazırlıkları koordine edebilecek olan GKGM'deki ilgili anahtar şahıslara bilgi verir.

5.3.3. Şüphe Durumunun Onaylanmaması Durumunda

AI hastalık şüphesinin laboratuvarca onaylanmadığı durumlarda söz konusu hastalıktan dolayı işletmede alınan tüm tedbirler ortadan kaldırılır. Bakanlığa bilgi verilir.

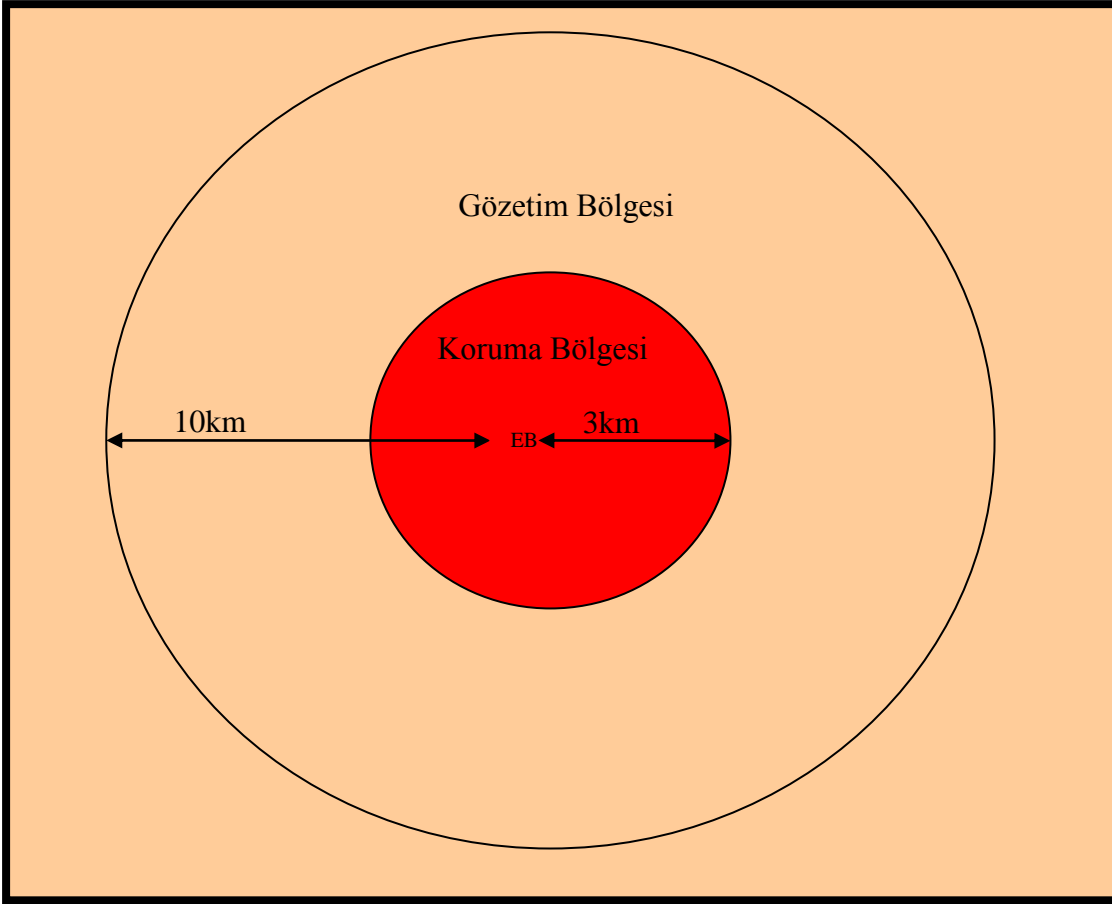
5.3.4. Hastalığın Resmi Teyidinde Alınacak Önlemler:

5.3.4.1. Özel Tedbirler

a) Kısıtlı Bölgeler (KIB)

Hastalık yeri ilan edilirken enfekte olmuş işletmenin çevresinde, minimum 3 km.lik bir yarıçapa sahip koruma bölgesi ve bu 3 km. dahil olarak minimum 10 km.lik bir gözetim bölgesi sınırları belirlenecektir. Bu bölgelerin coğrafi sınırları belirlenirken idari (mülki) sınırlar, doğal engeller, gözetim imkanları ve AI hastalığı virüsünün hava ya da diğer yollarla muhtemel yayılımını tahmin etmeyi mümkün kılan teknolojik ilerlemeler dikkate alınacaktır. Bu şekilde bir sınır tespitinde gerektiğinde bu unsurlar göz önünde bulundurularak yeniden değerlendirme yapılacaktır.

KB ve GB'ni gösteren şema

Koruma Bölgesi ve Gözetim Bölgesinin tamamı KIB'ı oluşturur. YHKM, KIB için temel önemde olan etkin karantina ve hareket kontrollerini sağlayacaktır. Hareket kontrolleri virüsün daha fazla yayılmasının önlenmesine katkı sağlayarak başarılı bir eradikasyonun hızını ve gerçekleşme ihtimalini artırır. Deklare edilen bölgelere dayalı olarak karantina ve hareket kontrolleri birkaç seviyede uygulanmalıdır.

Hastalığın eradike edilmesi kadar hareket kontrollerine bir ölçüde devam edilmelidir. Sıkı gözlem ve denetimler bir yandan sürerken bütün EB'ler, HTB'ları ve ŞB'lar karantina altına alınacak, EB'lere, HTB'larına ve ŞB'lara ve buralardan dışarıya hiçbir harekete izin verilmeyecektir.

Enfekte ya da temas riski bulunan kanatlılara ait ürünlerin atılması ve şüpheli ürünlere el konulması için riskli işletmelerde karantina ve hareket kontrolleri uygulanacaktır.

Yetkililer KIB dışında ve içinde hiçbir yasa dışı taşıma ya da ticaretin yapılmamasını sağlayacaklardır; bu durumun takip ve tespiti için polis ve silahlı kuvvetlerden yardım istenecektir.

Özellikle EB'lara, HTB'larına ve ŞB'lara yakın ya da oralarda olup da KIB'den çıkış yapan kişiler virüsün mekanik yayılmasına neden olmamak için 3 gün süre ile canlı hayvanlarla temas etmemelidirler.

Yol üzerlerine hayvanların geçtiği yollara, meralara veya dere ve diğer akarsulara drenaj yolu ile hastalığın bulaşması önlenmelidir.

Yetkililer kısıtlı bölgelerde bütün kanatlı pazarlarının kapalı olmasını ve kanatlıların enfeksiyona maruz kalmış olabileceği bütün ticari yerlerin kapatılması ve dezenfekte edilmesini sağlayacaklardır.

Hastalığa karşı hassas kanatlı türleri resmi denetim altında doğrudan aynı koruma bölgesi içinde bulunan mezbahaya acil kesim için sevk edilebilir, ya da eğer bu bölgede hiç mezbaha yoksa temizlik ve dezenfeksiyona uyularak resmi denetim altında ve her taşıma hareketinin denetlenmesi şartı ile yetkili makam tarafından belirlenecek koruma bölgesi dışındaki bir mezbahaya acil kesim için sevk yapılabilir.

1. Mihrak:

Enfeksiyonun tespit edildiği ve laboratuvar bulguları ile teyit edildiği işletmeyi ifade eder. Burada aşağıdaki önlemler alınır.

- a) İşletmede hastalığın varlığı laboratuvar tarafından resmi olarak teyit edilir edilmez, işletmedeki bütün kümes hayvanları gecikmeden mahallinde itlaf edilecektir.
- b) Ölen veya öldürülen tüm kümes hayvanları ile tüm yumurtalar ve hayvan maddeleri (yem, gübre, saman, tüy, yumurtalar için violler gibi maddeler) imha edilir.
- c) Hastalığın inkübasyon dönemi sırasında işletmedeki kümes hayvanları kesilmişse, bu kümes hayvanlarından elde edilen etlerin izi sürülecek ve mümkünse imha edilecektir.
- d) Hastalığın varsayılan inkübasyon dönemi sırasında çıkan ve işletmeden uzaklaşmış kuluçkalık yumurtaların izi sürülecek ve imha edilecektir. Ancak bu yumurtalardan civciv çıkmış ise bu hayvanlar resmi kontrol altına alınacaktır.
- e) Hastalığın varsayılan inkübasyon dönemi sırasında elde edilen ve işletmeden uzaklaşmış sofralık yumurtalar uygun şekilde dezenfekte edilmemişlerse izi sürülecek ve mümkünse imha edilecektir.

- f) Mihrakta daha sıkı temizlik ve dezenfeksiyon kuralları uygulanır.
- g) Son imhadan (son temizlik ve dezenfeksiyondan) sonra 21 gün boyunca hiçbir hayvan hareketi olmayacaktır.

2. Koruma Bölgesi - Kontrol Bölgesi:

Enfeksiyonun görüldüğü işletme (mihrak), bu işletme ile teması olduğu varsayılan hastalıktan ve/veya bulaşmadan şüpheli işletmeleri bulunduran bölgedir. Koruma bölgesi harita üzerinden 3 km.lik yarıçaplı bir çember çizildikten sonra bu çember, ilgili emirler dahilinde bol miktarda detaylar ile rapor edilecek olan otoyolların ve yolların, su yollarının, demiryollarının, doğal bariyerlerin, köprüler, sabit yapılar ve diğer referans unsurları gibi özel noktaların göz önüne alınması ile çizilecek olan ideal geometrik hat ile ilişkilendirilecektir. Enfeksiyonun potansiyel yayılma riski ile ilgili epidemiyolojik gözlemlerde ayrıca dikkate alınmalıdır.

Koruma bölgesinin belirlenmesinde;

- a) Kanatlı nüfusunun yoğunluğu,
- b) Doğrudan ve dolaylı temasların gözlenmesi (diğer işletmeler, tacirler, pazarlar v.b.),
- c) Servislerin kendi kendilerine yeterliliği (kesim, dönüşüm tesisleri, v.b.) gibi hususlar göz önüne alınır.

Koruma bölgesinde alınacak önlemler:

- a) Kanatlı bulunan bütün işletmeler ve hayvan sayıları belirlenir,
- b) Kanatlı bulunan bütün işletmelere 3 günde bir periyodik ziyaretler ve klinik incelemeler yapılır, gerektiğinde laboratuvar incelemeleri için numuneler alınır. Gerçekleştirilen ziyaretler ve incelemelerin sonuçları kaydedilir,
- c) Buldukları işletmelerde veya izole olarak tutulabildikleri herhangi başka bir yerde bütün kanatlılara el konulur,
- d) İşletmelerin giriş veya çıkışlarında uygun dezenfeksiyon araçları kullanılır,
- e) Kanatlıların, kanatlı karkaslarının ve yumurtaların bölge dahilinde taşınması için ayrılmış olan taşıtların ve bu işle görevli kişilerin hareketlerinin kontrolü yapılır,
- f) Hava, demiryolu veya büyük yol bağlantıları üzerinden bölgeden transit geçiş durumları istisna olmak üzere kamu ve özel yollar üzerinde kanatlıların taşınması yasaklanır,
- g) Koruma bölgesi içinden kanatlıların veya hayvansal maddelerin çıkarılması gerektiği hallerde hastalığı takiple görevli resmi veteriner hekime müracaat edilir. Bu yer değiştirmeler için izin verilmeden önce mutlaka resmi veteriner hekim tarafından işletmede bir sağlık muayenesinin gerçekleştirilmesi gerekir.

3. Gözetim Bölgesi -Gözaltında Tutma Bölgesi:

Gözetim bölgesi; koruma bölgesini sınırlayan ve kapsayan, bölgenin coğrafi yapısı, işletme yoğunluğu, kesimhane, yem fabrikası ve diğer ekolojik ve epidemiyolojik faktörlere bağlı olarak mihraktan 3-10 km. yarıçaplı uzaklıktaki alandır. Bu bölgenin sınırlarına “**BURADA TAVUK VEBASI HASTALIĞI VAR**” yazılı levhalar asılır. Genel olarak kanatlıların sahipleri/bakıcıları tarafından günlük klinik inceleme için bilinçlendirilerek klinik inceleme onlara yaptırılır.

Gözetim bölgesinde alınacak önlemler:

- a) Kanatlı bulunan bütün işletmeler ve hayvan sayıları belirlenir,
- b) Bölge dahilinde kanatlıların ve kuluçkalık yumurtaların hareketlerine izinle müsaade edilir,
- c) Bu bölgede bulunan kanatlıların gözaltı bölgesinin dışında yerleşik bulunan ve yetkili makam tarafından belirlenmiş olan bir kesimhaneye doğrudan taşınmaları halinin dışında bölgeden çıkarılması yasaktır. Bu kümes hayvanlarının etleri özel bir sağlık işareti taşımalıdır.
- d) Yumurtaların ancak yetkili makam tarafından tesbit edilmiş olan kuluçka merkezlerine taşınmalarına izin verilebilir. Sevkiyat işleminden önce yumurtalar ve ambalajları dezenfekte edilmelidir,
- e) Kullanılmış olan gübre ve kanatlı altlıklarının bölgeden çıkışı yasaktır,
- f) Yem ve ekipmanların dışarı çıkarılmasına izinle müsaade edilir,
- g) Hava, kara yada demiryolu ile transit geçişlerde, orijin ve varış noktası, kontrol ve gözaltı bölgesinin dışında olduğunda ve ilan edilen alanlar içerisinde hayvanlar indirilmemek kaydıyla izinle müsaade edilir. Eğer gözetim bölgesinin içerisinde hayvanlar mecburi olarak alıkonacak olurlarsa bunlar şüpheli kabul edilir ve bunların daha sonraki hareketleri dikkatli bir şekilde tekrar değerlendirmeye alınır.

5.3.4.2. Epidemiyoloji

a) Uzman grup oluşturulması

Hastalığın erken döneminde deneyimli memurlardan oluşan küçük bir ekip oluşturulur. Bu ekibin görevi YHKM’e bilgi sağlamaktır.

YHKM’nin başkanı hastalığın kaynağına doğru izlenmesi amacıyla yönelik olarak ilk araştırma ekibi, klinik gözlem ekibi, bölge/mıntıka denetleme ve kontrol ekibi gibi farklı

kategorilerde araştırma ekipleri ya da kişileri görevlendirir ve ilgili diğer tedbirlerin alınmasını sağlayacaktır.

b) Geriye ve ileriye doğru izleme

İzleme araçları

İzleme çalışmalarında aşağıdaki bilgilere ihtiyaç duyulacaktır.

Sayım

İşletmede bulunan hayvanların sayısı, halihazırda ölmüş olan hayvanların sayısı, enfekte ya da kontamine olduğundan şüphe edilen hayvanların sayısı kaydedilir ve bu bilgiler sürekli güncel tutulur. Yine işletmedeki bütün yumurta stokları, et, et ürünleri, karkaslar, sıvı atık, gübre ve hayvan yemi ve çöplere ilişkin bilgiler kaydedilir ve bu bilgiler muhafaza edilir;

Bilgi toplama kontrol listesi

Toplanacak bilgiler ve yapılacak işlemler listelenir ve yazılı hale getirilir. Bu liste sürekli güncel tutularak tamamlanan ve yapılacak işlemler takip edilir.

Hayvan satış yerlerinin izlenmesi

YHKM yetkilileri KB ve GB içinde ve çevresinde bulunan bütün hayvan satılan yerlerin geriye ve ileriye doğru izlenmesini sağlar,

Klinik İzleme

Koruma Bölgesindeki ve Gözetim Bölgesindeki kanatlı hayvan bulunan bütün işletmeler ve hayvan sayıları belirlenir ve koruma bölgesindeki bütün işletmelere kontrol sıklığı 3 günü, gözetim bölgesindeki işletmelerde ise 10 günü geçmemek kaydıyla periyodik ziyaretler yapılarak hayvanlar AI semptomları yönünden incelenir ve bulgular düzenli kayıt altına alınır.

Hayvan bakıcı ve sahiplerine bu konuda detay bilgi verilerek günlük klinik inceleme yaptırılır, en ufak şüphe ve durum değişimi halinde irtibat kurulacak kişi ve iletişim bilgileri verilir. İncelemeler bölgedeki kordonun kaldırılmasına kadar devam ettirilmelidir.

5.3.4.3. KANATLILARIN TOPTAN ÖLDÜRÜLMESİ (İtlaf)

İtlaf stratejisi Enfekte Mekanlar (EB) ve Hastalık Temas Mekanlarında (HTB) uygulanan bir stratejidir. Enfekte kanatlıların itlafı ve imhası mevcut yasalara uygun olarak enfeksiyonun yayılmasını önleyecek en kısa zaman içinde gerçekleştirilme ihtiyacı akılda tutularak yerine getirilecektir. İtlaf stratejisi ancak diğer kontrol metotları ile birlikte uygulandığında başarılı olabilir, fakat bunlar stratejinin etkinliğini artırmak ve enfekte sürülerin kontrol altına alınmalarını sağlamak için kullanılacak ve gereksiz kanatlı itlafına meydan verilmeyecektir. En fazla enfekte ya da risk altında olduğu düşünülen kanatlılara itlaf işleminde öncelik verilecektir.

Tür hassasiyeti ve daha çok virüs saçan dikkate alınarak; yetkililer önceliği en başta hastalığa karşı daha hassas türlere ve daha fazla virüs saçan türlere daha sonra da diğerlerine vermelidirler; örneğin önce tavuklar sonra diğer hayvanlar.

Ayrıca bu işlemlerin, yabani kuşların ve diğer hayvanların enfekte organik maddelere erişimini önleyecek şekilde hayvan barınaklarının kapıları kapalı tutularak yapılmasına ihtiyaç vardır. Genel anlamda mümkün olduğunda yakma veya rendering yerine enfekte kanatlıların yerinde gömülme işlemi tercih edilebilir, ancak bunun hastalığın çıkış yerine dayalı olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

a) İtlaf ve elden çıkarma işlemlerinde gerekli personel ve ekipman

- Çiftlik giriş çıkışlarında enfekte mekanları tanımlamak için tahta direkler ve plastik kırmızı-beyaz şeritler,
- Gezici dezenfeksiyon birimleri,
- Gece aydınlatma araçları,
- Her enfekte çiftlik için en az bir RV,
- Aşırı çalışmayı önlemek için yeterli sayıda personel (itlaf görevlileri ve diğer personel),
- Karkasları çiftlik dışına taşımak için gerekli taşıt sayısının hesaplanması,
- Ölü kanatlıları taşıyacak taşıtların güzergahının belirlenmesi,
- Sürüleri kontrol etmek, sakinleştirmek, bayıltmak ve öldürmek için gerekli gaz, ilaç ve cihazlar,
- Enfekte materyalin atılmasında/imhasında kullanılan uygun konteynırlar.

b) İtlaf metotları

- Küçük kanatlı grupların (aile tipi işletmelerde) itlafı için narkotik ve anestezi ürünlerin birleştirilmesinden oluşan ilaçların intrapulmaner olarak enjeksiyonu yapılarak, acı çekmeden birkaç saniye içinde ölüm sağlanır.
- Yüksek sayıda olan enfekte sürülerin öldürülmesi ise, uyuşturma amaçlı gaz veya hipnotiklerin kullanımını ve daha sonrasında ise asfeksi ile ölümün gerçekleşmesi için ya kümesin içinde veya İl Müdürlüğümüzce yaptırılan konteynırlar kullanılarak yapılacaktır.
- Gaz vererek asfeksi oluşturulması ördek ve kazlarda tavuklardaki kadar etkili değildir. Su kuşlarının insani yolla öldürülmeleri için enjeksiyon yolu veya sığır kastrasyon forsepsi kullanılarak yapılacaktır.

c) Kullanılacak gaz

Bu amaçla en yaygın olarak kullanılan gaz Karbondioksit gazıdır. Karbon dioksit (CO₂) 17.5 kg/1000 m³: ortamı 30 dakikada doyurur ve 15 dakikada ölümler başlar.

5.3.4.4 HAYVANLAR VE HAYVANSAL ÜRÜNLERİN İMHASI

1-Kanatlıların İmha Edilmesi

Kanatlıların imhasında en yüksek güvenlik garantisi veren bir karkas imha metodu kullanılması tercih olunur.

Bu nedenle hidrojeolojik şartların izin vermesi halinde ve diğer kanatlıların güvenliğini tehlikeye sokma durumu ile birlikte, karkasların yeteri kadar biyolojik güvenliliği olmayan şartlarda nispeten uzun mesafelere taşınmasını gerektirmemesi halinde çukura gömme işlemine başvurulması tercih olunur.

Kül haline getirme sadece buna uygun yapılarda gerçekleştirilebilir, bunun için atım dumanlarının kül haline getirilmesi için yakım sonrası cihazları ile donatılmış olan, karkas imhası için kapasiteye sahip kül edici fırınların mevcut olması gereklidir. Ayrıca yüksek riskli malzemeler için olan termo-imha tesislerinin de kullanılması mümkündür.

Çeşitli işlevlerde görev alan bütün personel, enfekte olmuş olan kanatlı hayvanlar ile son temastan sonra 3 gün boyunca ve aynı zamanda çalışmalar sırasında da olmak üzere, reseptif (hassas) hayvanların bulunduğu yerleri ziyaret etmemelidirler.

a) Çukura gömme ile ortadan kaldırma

Teşhis teyit edilir edilmez karkasların gömülmesi için çukur hazırlanmasına, mümkün olan en kısa sürede başlanmalıdır. Önceden seçilmiş olan yer muhtemelen enfekte olmuş olan merkezin yakınlarında veya mümkün olan en yakın yerde, tercihen yerleşimin olduğu yerlerden uzakta, hayvanların uğrağı olmayan, akarsulardan uzak, yer altı sularını kirletmeyecek yerlerde olmalıdır. Çukur en az iki metre genişliğinde ve yine en az iki metre derinliğinde olmalıdır.

Bu derinlikte, her biri yaklaşık 1,8 kg ağırlığında olan 300 hayvan için 1,3 m²'lik alan gerekli olur. Daha derine kazılması (3,6-6 metre) mümkün olduğunda, m² başına hayvan sayısı her bir metre derinlik ile birlikte iki katına çıkabilir. Karkasların ve/veya malzemenin çukura gömülme işlemleri sona erdikten sonra, bunların üzeri deliği kapatmadan önce sönmemiş kireç ile kaplanır. Delik daha sonra, fazlaca bastırmamaya dikkat göstererek toprak ile doldurulmalıdır, çünkü daha sonraki ayrışma olayları ile gaz oluşumu çatlakların meydana gelmesine neden olabilir.

Dezenfekte edilebilir olmayan bütün malzeme (örnek olarak ahşap, kağıt, vb.) hayvanlar ile gömülür.

b) Rendering tesislerinde ortadan kaldırma

Karkasların transformasyon veya yakma tesislerine taşınmaları halinde, tümüyle sızdırmaz olan (kapağında dahil olarak), muhtemelen taşıma için uygun olan, büyük kasalı kamyonların kullanılması gereklidir. Hayvanlar kesinlikle canlı olarak taşınmamalıdır.

Et unlarının üretimi için olan dönüşüm tesislerinde gerçekleştirilen imha işlemi, ilgili uygulamanın yarım saat boyunca en az 120°C'lik bir ısıda karkasların kıyma haline getirilmesinden sonra kabul edilebilir. Çevrim ile ilgili uygun kontroller, en azından bitmiş ürünün enfektifliği hakkında kontroller ile gerçekleştirilecektir.

Bu tesisler aşağıdaki minimum niteliklere sahip olmalıdırlar.

a) Tesislere ulaşan yolların çimento yer döşemeleri olmalıdır, (atık su boşaltım yollarına ve arıtma tesisine maksimum dikkat gösteriniz.)

b) Karkasların hermetik (hava geçirmeyen) kasalardan boşaltım işleminin gerçekleştirildiği yer, kıyma yapıcılara ulaşım platoları veya yakıcı fırın ağızları gibi, kaplı ve yer döşemeli olmalı ve ulaşım kapatılabilir olmalıdır,

c) Platoların girişinde, iç kısma yerleştirilmiş olan bir yıkanma ve dezenfeksiyon noktası olmalıdır.

Tesisin normal faaliyeti, karkasların imhası için gerekli olan bütün süre boyunca durdurulur. Ticari faaliyete yeniden başlanmadan önce ve detaylı dezenfeksiyonlardan sonra üretim yaptığı et, kemik unu, jelatin v.b. lerden numuneler alınarak tavuk vebasası yönünden incelettilir.

c) İmha yerleri

Yönetmeliğe uygun, çevreye zarar vermeyecek şekildeki imha yerleri hazırlanması işi yerel yönetim ile İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü ve Orman ve Su İşleri X. Bölge Müdürlüğünce yapılacaktır.

İmhada Karkas Taşıma

Topluca öldürülmüş olan hayvanların karkaslarının taşınması sızdırmaz ve hermetik (hava geçirmeyen) kapaklı kaplar ile gerçekleştirilmelidir.

Aracın sürücüsü kabinden inmemelidir ve eğer inmek zorunda kalırsa inmeden önce tek kullanımlık tulum ve ayakkabı giymelidir. Yeniden binerken, sürücü koltuğuna oturmadan önce giymiş olduğu tek kullanımlık giysileri teslim etmeyi sağlamalıdır.

Taşımada Dezenfeksiyon

- a) İşletmenin girişinde, işletmeden çıkan bütün araçları dezenfekte eden mobil bir dezenfeksiyon ünitesi bulundurulur,
- b) Personel girişte tümüyle giysilerini değiştirmeli ve bu amaçla hazırlanmış olan giysileri giymelidir. Personel, işini bitirdikten sonra giysilerini tümüyle değiştirmeli ve mobil duşlar noktasında çok titiz bir şekilde duş yapılmalıdır,
- c) Yükleme evresinde karkaslar, kasalara konuldukça bölüm uygun bir dezenfeksiyon işlemine tabii tutulur,
- d) Yükleme işlemleri sona erdikten sonra, motorlu araç enfekte olmuş alanı terk etmeden önce büyük bir dikkat gösterilerek dezenfekte edilmeli, bu uygulamaya özellikle tekerlekler, kasalar ve araba gövdesinin alt tarafları tabii tutulmalıdır. Enfekte olmuş alandan çıkmadan önce araç üzerindeki damlaların düşmeye bırakılması önemlidir,
- e) Karkasların boşaltım noktasında araç, kasaların içi de dahil olmak üzere, yıkanmalı ve dezenfekte edilmelidir, bu işlem platoların içine yerleştirilmiş olan dezenfeksiyon istasyonu tarafından gerçekleştirilir; kamyon bu alandan çıktıktan sonra, bu ortamda dezenfekte edilir. Kamyon tesisin girişine yerleşik olan dezenfeksiyon noktasında yeniden dışsal olarak dezenfekte edilir,
- f) İşletmenin dezenfeksiyonu ile ilgili olarak ise, toplu olarak öldürme sona erdikten sonra, ilgili bölüm dahilinde belirtilmiş olan talimatlara uyulmalıdır.

2. Hayvansal Maddelerin İmhası

Hastalık çıkan kümes veya işletmedeki yumurta, tavuk gübresi, tüyü ve yemlerin dışarı çıkarılması yasaktır. Bu hayvan maddelerinin kullanımına izin verilmez. Karkasların gömülmesi sisteminin kullanılması halinde, aşağıdaki bahsi geçen maddeler de aynı çukura konulabilir ve üzeri toprak ile kaplanabilir veya enfekte olmuş olan karkasların taşınması için öngörülmüş olan aynı metodlar ile bu malzemelerin yakıcılara taşınarak imha edilmesi gerekir.

Hastalık çıkan işletmelerdeki göz önüne alınacak başlıca materyaller şunlardır:

- a) Kanatlı gübresi,
- b) Yumurtalar ve yumurta türevleri,
- c) Saman,

- d) Yem ve diğer besinler,
- e) Tüylar,
- f) Yumurtalar için viol,
- g) İlaçlar ve aşılar.

5.3.4.5. TEMİZLİK VE DEZENFEKSİYON

Kanatlılar toptan imha edildikten sonra enfekte olmuş olan işletmelerin temizliği ve dezenfeksiyonu için uygulanması gereken prosedürler aşağıda belirtilmiştir.

- a) İşletmeye veya kümese bağlı olan kısımlar (kuluçka merkezi, yumurta ve taşıyıcıların toplanma odası, yumurtaların seçilmesi ve ambalajı için olan mekan, pastörizasyon tesisleri) fiziksel olarak veya fonksiyonel olarak uygun şekilde dezenfekte edilmelidirler. Ayrıca canlı hayvanların veya kuluçka yada tüketim yumurtalarının, yem ve diğerlerinin taşınması için olan işletme taşıma araçları da aynı uygulamaya tabi tutulmalıdır,
- b) Duvarlar, zemin, alanlar ve tavanların temizliği titiz bir şekilde yapılmalı, bütün dışkı kabuklaşmaları kazınmalı, gerçekten dezenfekte edilebilir olan yüzeyler hazırlayacak şekilde, bütün dezenfekte edilemeyen yapılar sökülmeli ve imha edilmelidir,
- c) Kapalı olan yerlerin duvarları ve yerleri uygun dezenfekte edici solüsyon ile yıkanmalı, demir strüktürler ısı ile dekontamine edilmeli, eğer işlem riskli değilse aynı zamanda aleve de maruz bırakılmalıdırlar,
- d) Dış kısımlarda, mevcut her türlü organik kalıntının alınması ile detaylı bir temizlik yapıldıktan sonra, dezenfekte edici solüsyon ile yıkanmalıdırlar,
- e) Çimentolanmamış olan açık alanlarda, birden fazla olmak üzere aynı dezenfekte edici solüsyon ile uygulamaya tabi tutulmalıdır. İşletmede mevcut olan bütün alet ve makineler bir araya toplanmalı, titiz bir şekilde temizlenmeli ve dezenfekte edilmelidir. Bu evre sona erdikten sonra kümesler, açık alanlar vb. uygun dezenfekte edici madde ile uygulamaya tabi tutulur,
- f) Su deposu, boru sistemleri , kanallar ve su içme araçları uygun bir dezenfekte edici solüsyon ile uygulamaya tabi tutulmalıdır ve solüsyon en az 48 saat boyunca dezenfekte edilecek olan yapılarda kalmalıdır,
- g) Yem siloları boşaltılmalı ve yem kalıntılarını düşürmek için bu silolara vurulmalıdır, daha sonra yukarıdan sıcak sulu hidro temizleyicisi ile yıkanmalı ve daha sonrasında dumanlanmalıdırlar. Yemlikler ve yuvalar sökülmeli ve hidro temizleyici ile temizlenmeli ve daha sonrasında dezenfekte edilmelidir,
- h) İzinli olarak işletmeye ulaşan bütün kişilerin dezenfeksiyona tabi tutulmasını sağlamak için, mobil bir dezenfeksiyon istasyonu bütün dezenfeksiyon evrelerinin sonuna kadar işletmenin girişinde kalmalıdır,
- i) Personel toptan imha evrelerinde olduğu gibi hareket etmeye devam etmelidir,

- j) Temizlenmiş ve dezenfekte edilmiş olan mekanlar dumanlamaya tabi tutulmalıdır,
- k) 15 gün sonra su ve yem dağıtım tesislerinin buharlanmasını ve dezenfeksiyon işlemleri tekrar edilmelidir.

Ön Temizlik ve Dezenfeksiyon

- a) Kanatlı karkasları imha edilmek üzere alınır alınmaz, kanatlı kümesleri ve ilgili bölümleri ve toptan imha ve ölüm sonrası muayene sırasında kontamine olmuş olan binaların, avluların vb.'nin bütün bölümleri uygun dezenfektanlar ile uygulamaya tabi tutulmalıdır.
- b) Binaları, avluları, aletleri vb.'yi kontamine etmiş olma ihtimali olan her türlü kanatlı dokusu ve yumurtaları uygun şekilde alınmalı ve karkaslar ile birlikte ortadan kaldırılmalıdır.
- c) Kullanılmış olan dezenfektan uygulamaya tabi tutulmuş olan yüzey üzerinde en az 24 saat boyunca kalmalıdır.

Son Temizleme ve Dezenfeksiyon

- a) Yağ ve pislikler yağ alıcı bir ürün uygulanarak bütün yüzeylerden silinmeli ve daha sonrasında su ile yıkanmalıdır.
- b) Su ile yıkandıktan sonra yukarıda belirtilen yüzeyler yeniden bir dezenfektan ile uygulamaya tabi tutulmalıdır.
- c) Yedi gün sonra mekanlar yağ alıcı bir ürün ile uygulamaya tabi tutulmalı, soğuk su ile durulanmalı, bir dezenfektan kullanılmalı ve yeniden su ile durulanmalıdır.

Taşıma Araçlarında Temizlik ve Dezenfeksiyon

Barınaklara giren ve çıkan herhangi bir taşıt ya da römorkun gerek dış tarafları gerekse de alt kısımları temizlenip dezenfekte edilecektir tekerlekler dahil (tekerleklerin bütün taban çeperi dahil), jantlar, çamurluklar]. Taşıt ya da römorkun kanatlı taşınan kısımları da temizlenmeli ve dezenfekte edilmelidir. Taşıtın içi de dahili gözle görülebilen bütün çamur, pislik, hayvan dışkısı, sıçramış atıklar ve diğer benzeri maddeler temizlenmeli ve giderilmelidir.

Hastalığa Karşı Kullanılacak Başlıca Dezenfektanlar

- a) Sodyum Hipoklorit : Aktif klor içinde % 2'lik solüsyon.
- b) Formalin+Permanganat : Kapalı ortamlarda dumanlama

5.3.4.6. HASTALIK BÖLGESİNİN KONTROLÜ

Hastalığı takiple görevli hükümet veteriner hekimi hastalık tamamen sönüncüye kadar bölgeyi kontrol eder. Tavuk vebası insanlara da bulaşabileceğinden, resmi veteriner hekim hastalık hakkında hayvan sahiplerine ve mahalli sağlık teşkilatına bilgi verir.

5.3.4.7. HASTALIĞIN SÖNÜŞÜ

Tavuk vebası hastalığında alınan karantina tedbirleri son imhadan 21 gün sonra gerekli periyodik dezenfeksiyonlar yapıldıktan sonra kaldırılır

6. EĞİTİM

6.1. İlgili Personelin Eğitimi :

İl ve İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğünde Çalışan Resmi Veteriner Hekimler, Veteriner Sağlık Teknikerleri/Teknisyenleri, Serbest Veteriner Hekimler AI (Tavuk Vebası) hakkında bilgilendirilmişlerdir. Personel AI nin teşhis metotları ve hastalıkla mücadele konusunda düzenli olarak eğitime devam edilecektir.

Personelin eğitiminde;

- AI nin klinik teşhisi,
- Hayvandan hayvana, hayvandan insana bulaşma yolları,
- KB ve GB'deki enfekte mekanlarda uygulanan prosedürler (sanitasyon ve imha),
- YHKM'deki prosedürler,
- Kayıt tutulması,
- Bildirim ve yayım prosedürleri, konuları işlenmiştir.

6.2. Farklı grupların eğitimi

- Hayvan Sahipleri,
- Çiftçiler,
- Satıcılar,
- Polis, jandarma ve belediye zabıtaları

6.3. Eğitim programının uygulanması

Hastalığın klinik belirtilerle ilgili resim ve video görüntüleri ve AI virüsü ile enfekte bir sürüdeki sağlık ve verim kayıtlarının nasıl değiştiğine ilişkin örnekler.

6.4. Bu programla ilgili sorumluluk

Sinop AI Acil Eylem Planı eğitim programlarının uygulanmasından GTHBİM sorumludur.

7. HASTALIK BİLİNCİ VE HALKLA İLİŞKİLER

7.1. Giriş

Hastalıkla ilgili kamuoyunu ilgilendiren bilgiler çok dikkatli bir şekilde hazırlanarak YHKM yayım bölümü tarafından yayımlanacaktır.

7.2. Raporlama şartı

Hastalık şüphesi, teşhisi ya da teyidi durumunda en kısa sürede GKGM'ne bilgi verilecektir. Halkın bilgilendirilmesi Bakanlığımız emirleri doğrultusunda Vali veya YHKM tarafından belirlenen bir sözcü tarafından yapılacaktır.

7.3. Tanıtım

GTHB Bültenlerin yayımları, tarımla ilgili basın ve radyo yayımları ile köy ziyaretleri ve TV kanalları yoluyla çiftçiler için sohbet programları şeklinde tanıtım yapılacaktır. Bu yayımlara ek olarak internet sitemiz (<http://www.sinoptarim.gov.tr>) kamuoyunun hastalık bilincinin muhafazası için kullanılacaktır.

YEREL HASTALIK KRİZ MERKEZİ (YHKM) ADRESİ
İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğü
SİNOP

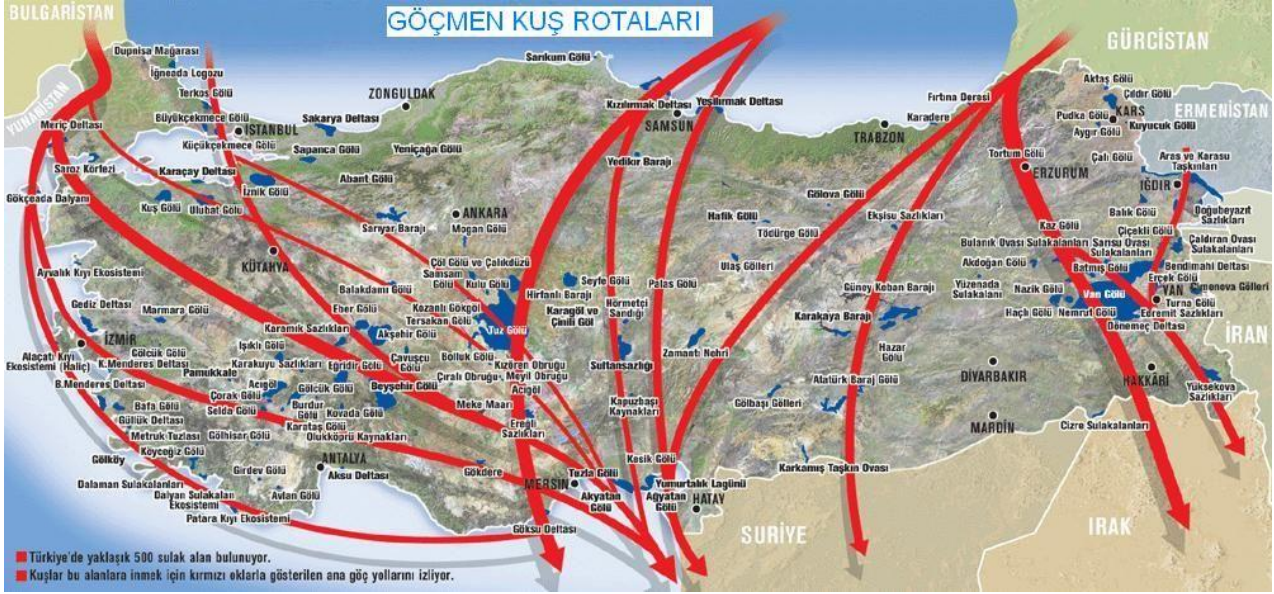
Telefon: 0 368 261 44 90

Faks : 0 368 261 15 08

57.haysag@gthb.gov.tr

GÖÇMEN KUŞ ROTALARI

EK-1

ULUSLAR ARASI ÖNEME SAHİP SULAK ALANLAR

**2011 YILI İLÇELER BAZINDA KÖY KANATLI MEVCUTLARI
(KÖY TAVUKLARI)**

İLÇE ADI	Kanatlı Türleri					
	Tavuk	Hindi	Ördek	Kaz	Güvercin	Diğer Kümes Hayvanları
01-Merkez	42.000	300	150	20	--	--
02-Ayancık	25.000	200	250	30	--	--
03-Boyabat	80.000	3.200	200	130	--	--
04-Dikmen	10.000	50	650	120	--	--
05-Durağan	45.000	1.000	200	100	--	--
06-Erfelek	25.000	200	150	150	--	--
07-Gerze	35.000	300	150	20	--	--
08-Saraydüzü	1.000	30	200	10	--	--
09-Türkeli	12.000	100	50	20	--	--
TOPLAM	275.000	5.380	2.000	600	--	--

SİNOP İLİ 2017 YILI İLÇELER BAZINDA TİCARİ KANATLI İŞLETMELERİ

SIRA NO	TAVUK		KAZ	HİNDİ
	YUMURTACI	BROİLER	ÖRDEK	
1-DİKMEN	50750	-	-	-
2-GERZE	2500	-	-	-
3-DURAĞAN	1000	-	-	-
4-ERFELEK	1500	-	-	-
5-MERKEZ	4000	-	-	-
6-SARAYDÜZÜ	2500	-	-	-

SİNOP İLİ DOĞAL SULAK ALANLARI

SIRA NO	İLÇE ADI	SULAK ALAN
1	MERKEZ	SARIKUM GÖLÜ
2	DURAĞAN	ALTINKAYA BARAJ GÖLETİ
3	SARAYDÜZÜ	BOYABAT BARAJ GÖLETİ
4	AYANCIK	AKGÖL

SİNOP İLİ İDARİ DURUM

İLÇE ADI	BELEDİYE SAYISI	KÖY SAYISI
MERKEZ	1	42
AYANCIK	1	71
BOYABAT	1	107
DİKMEN	1	30
DURAĞAN	1	70
ERFELEK	1	46
GERZE	1	41
SARAYDÜZÜ	1	32
TÜRKELİ	1	31
TOPLAM	9	469

EK-5

İL GIDA TARIM VE HAYVANCILIK MÜDÜRLÜĞÜ SAĞLIK PERSONELİ İLETİŞİM LİSTESİ

UNVAN	ADI SOYADI	TELEFON İŞ	TELEFON CEP
VETERİNER HEKİM	Kazım ÜSTÜN	0 368 261 44 90	0 542 646 43 87
VETERİNER HEKİM	Burak KÜÇÜK	0 368 261 44 90	0 506 735 40 49
VETERİNER HEKİM	Erdal ÖZEL	0 368 261 44 90	0 532 570 63 66
VETERİNER HEKİM	İlker HANCI	0 368 261 44 90	0 533 436 13 04
VETERİNER HEKİM	Özgür CEBECİ	0 368 261 44 90	0 532 637 35 36
VETERİNER HEKİM	Hüseyin SARAÇOĞLU	0 368 261 44 90	0 505 311 20 90
VETERİNER HEKİM	Oral DİNLER	0 368 261 44 90	0 505 888 41 48
VETERİNER HEKİM	Kamilhan KARAKURT	0 368 261 44 90	0 542 698 23 54
VETERİNER HEKİM	Adem KOÇAK	0 368 261 44 90	0 544 496 63 14
VETERİNER HEKİM	Güneri YAŞAR	0 368 261 44 90	0554 979 22 68
VETERİNER HEKİM	Çağlar EKŞİOĞLU	0 368 261 44 90	0 533 740 86 04
VETERİNER HEKİM	Aykut URAL	0 368 261 44 90	0 536 921 32 21
VETERİNER HEKİM	Fikret KARADUMAN	0 368 261 44 90	0 543 772 00 34
VETERİNER HEKİM	Serdar GÜLER	0 368 261 44 90	0 535 346 04 29
VETERİNER HEKİM	Gökhan ZORLU	0 368 261 44 90	0 537 011 51 41
VET.SAĞ.TEK.	Esat TÜĞMEN	0 368 261 44 90	0 536 518 20 29
VET.SAĞ.TEK.	Hasan YILDIZ	0 368 261 44 90	0 544 261 38 76
VET.SAĞ.TEK.	Gökhan ER	0 368 261 44 90	0 546 442 77 07
VET.SAĞ.TEK.	Alev DURAK	0 368 261 44 90	0 538 565 56 26

İLÇE MÜDÜRLÜĞÜ SAĞLIK PERSONELİ İLETİŞİM LİSTESİ LİSTESİ

İLÇE	UNVAN	ADI SOYADI	İŞ TELEFONU	CEP TELEFONU
AYANCIK	VETERİNER HEKİM	Cemil AKAR	0 368 613 10 72	0 507 356 97 26
	VETERİNER HEKİM	Samet ADANUR	0 368 613 10 72	0 543 848 07 50
	VETERİNER HEKİM	Mahir AKDAĞ	0 368 613 10 72	0 535 480 84 20
BOYABAT	VETERİNER HEKİM	Naci DEMİR	0 368 315 19 41	0 542 591 39 87
	VETERİNER HEKİM	Ali KEMALOĞLU	0 368 315 19 41	0 542 634 83 39
	VETERİNER HEKİM	Hilmi ÇELİK	0 368 315 19 41	0 544 303 85 20
	VETERİNER HEKİM	Hüseyin Coşkun GÜVEN	0 368 315 19 41	0 535 930 77 93
	VETERİNER HEKİM	Murat TOMBAK	0 368 315 19 41	0 555 553 07 48
	VET.SAĞ.TEK	Hikmet COŞKUN	0 368 315 19 41	0 544 303 85 20
	VET.SAĞ.TEK	İrfan AZAKLI	0 368 315 19 41	0 542 627 08 44
	SAĞLIK MEMURU	Rahmi SOMUNCU	0 368 315 19 41	0 542 253 65 71
DİKMEN	VETERİNER HEKİM	Ufuk YÜKEN	0 368 7712375	0 534 940 83 48
	VET.SAĞ.TEK	Ramazan ŞAHİN	0 368 7712375	0 543 296 22 84
DURAĞAN	VETERİNER HEKİM	Emre YÜCEDAĞ	0 368 416 10 08	0 507 888 42 75
	VETERİNER HEKİM	İbrahim ŞİMŞEK	0 368 416 10 08	0 544 256 49 65
	VETERİNER HEKİM	İlker UZUN	0 368 315 19 41	0 544 274 96 82
	VETERİNER HEKİM	Kadir DİLEK	0 368 315 19 41	0 532 394 93 40
	VET.SAĞ.TEK	Kamil Emin TAŞAN	0 368 315 19 41	0 544 622 93 93
ERFELEK	VETERİNER HEKİM	Burak ARTUT	0 368 511 20 16	0 544 638 8262
	VETERİNER HEKİM	Özge AKAR	0 368 511 20 16	0 533 090 00 95
	VET.SAĞ.TEK	Suat AYDIN	0 368 511 20 16	0 533 456 48 01
GERZE	VETERİNER HEKİM	Ahmet GÜVEN	0 368 511 20 16	0 506 406 69 39
	VETERİNER HEKİM	Ayşegül GÜVEN	0 368 511 20 16	0 506 406 69 39
	VETERİNER HEKİM	Berker ŞAHİN	0 368 718 10 44	0 505 764 79 06
	VETERİNER HEKİM	Betül CENİKLİOĞLU	0 368 718 10 44	0 532 543 52 48
	VETERİNER HEKİM	Onur Semih VURAL	0 368 718 10 44	0 532 582 93 48
	VET.SAĞ.TEK	Abdullah SİPAHİ	0 368 718 10 44	0 505 874 92 46
	VET.SAĞ.TEK	Onur MUŞTALI	0 368 718 10 44	0 543 343 65 91
SARAYDÜZÜ	VETERİNER HEKİM	Oğuzhan IŞIK	0 368 485 81 51	0 544 883 78 99
	VETERİNER HEKİM	Yusuf AYDIN	0 368 485 81 51	0 546 463 36 26
TÜRKELİ	VETERİNER HEKİM	Erdem BERKAN	0 368 671 20 14	0 541 551 58 76
	VETERİNER HEKİM	Ufuk DEVECİ	0 368 671 20 14	0 507 447 22 44
	VET.SAĞ.TEK	Özcan KAYGUSUZ	0 368 671 20 14	0 544 905 22 88

SİNOP İL MÜDÜRLÜĞÜ KUŞ GRİBİ MALZEME LİSTESİ

MALZEME	MERKEZ	AYANCIK	BOYABAT	DİKMEN	DURAGAĞAN	ERFELEK	GERZE	SARAYDÜZÜ	TÜRKELİ
Arabalı Benz.Pulv.	6	1	-	-	-	-	1	-	1
Cerrahi Eldiven	6	-	2	-	-	4	-	-	-
Cerrahi Makas	5	1	2	1	2	1	1	-	1
Co2 Tüpü+Regülatör	18	-	-	-	-	-	-	-	1
Dişli Penset	5	2	2	1	2	2	3	-	2
Düz Penset	5	2	2	-	2	2	3	-	2
FFP-3 Maske	250	10	10	8	15	4	20	2	-
Galoş Çizme	250	10	10	4	22	5	20	-	-
Gözlük	240	10	10	11	9	4	10	5	3
GPC8 (5 Lt.)	9	1	1	1	3	-	-	1	1
İyosep (5 Lt.)	-	1	1	1	1	1	5	8	1
Kafa Feneri	20	1	2	1	1	-	2	-	1
Lastik Çizme	24	4	4	3	2	2	6	-	-
Long Life 250-S	36	-	-	-	-	-	-	-	4
Nitril Eldiven	250	-	-	6	15	4	10	-	-
Num.Nakil Kabı 50 Lt.	32	4	-	2	5	-	5	2	1
Num.Nakil Kabı 25 Lt	9	-	-	1	1	-	1	-	1
Buz Aküsü	100	-	-	20	20	20	20	20	10
Buz Aküsü 50'li	20	-	-	10	10	20	20	-	-
Öldürme Taş.Kont. (Küç.)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Öldürme Taş.Kont (Büy.)	64	3	-	3	3	-	5	2	3
Plastik Ast.Eldiven	30	10	10	7	7	-	10	-	-
Povisep	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Sırt Pülverizatörü	1	-	1	1	1	1	1	1	-
Tıbbi Atık Poşeti	300	10	10	10	1	2	10	5	-
Tulum	500	10	10	10	10	6	10	2	4
Veteriner Çantası	22	2	4	2	3	1	4	3	2
Virargi Puls VT-49 (20 Lt)	-	-	-	-	-	-	-	3	-

İL/İLÇE MÜDÜRLÜĞÜ RESMİ ARAÇ DURUMU

İLÇELER	OTOMOBİL	PİKAP	MİNÜBÜS	JİP	TİCARİ VAN
MERKEZ	2	4	2	-	2
AYANCIK	2	1	-	-	-
BOYABAT	1	1	-	-	1
DİKMEN	-	-	-	-	1
DURAĞAN	1	1	-	-	-
ERFELEK	-	-	-	-	1
GERZE	-	3	-	-	-
SARAYDÜZÜ	1	1	-	-	-
TÜRKELİ	-	1	-	-	1

YEREL HASTALIK KRİZ MERKEZİ (YHKM) ASİL ÜYELERİ İLETİŞİM LİSTESİ

ADI SOYADI	GÖREVİ (YHKM)	UNVAN	TELEFON NO	FAX NO
İzzet ERCAN	Vali Yardımcısı	Vali Yardımcısı	0 368 261 15 01	0 368 261 15 02
M.Fatih ŞAHİN	Başkan Vekili	Şube Müdürü	0 368 261 44 90	0 368 261 15 08
Şefaattin SERTEN	Üye	İl Jandarma Komutanı	0 368 261 15 20	0 368 260 12 05
İsmail ALKAN	Üye	İl Sağlık Müdürü	0 368 261 26 86	0 368 261 16 32
Baki ERGÜL	Üye	Belediye Başkanı	0 368 261 18 45	0 368 261 45 06
Ercan DAĞDEVİREN	Üye	İl Emniyet Müdürü	0 368 261 15 03	0 368 261 46 81
Hasan BAŞYİĞİT	Üye	Orman ve Su İşleri X. Bölge Müdürü	0 368 260 23 77	0 368 260 16 05
Naci GÜNAYDIN	Üye	Sinop Defterdarı	0 368 261 19 88	0 368 260 03 21
Yılmaz ÖZBEN	Üye	Ziraat Odası Başkanı	0 368 261 73 15	-
İsmail DEĞER	Üye	Belediye Zabıta Müdürü	0 368 261 18 45	0 368 261 45 06
Doğan ÖZDEMİR	Üye	Veteriner Hekimler Odası Temsilcisi	0 368 260 41 01	0 368 260 41 01

NOT: 1) Gerek görülmesi halinde diğer kamu kurum temsilcileri de YHKM' ne üye olarak alınabilecektir. (EK-11 Listedenden)

2) Salgının çıktığı yerin Belediye Başkanı YHKM' ne üye olarak alınacaktır. (EK-11 Listedenden)

YEREL UZMAN GRUBU (YUG) ÜYELERİ LİSTESİ

49

ADI SOYADI	ÜNVANI	GÖREV YERİ	TELEFON NO	FAX NO
İsmail AYDIN	Enstitü Müdürü	Samsun Veteriner Kontrol Enstitüsü Müdürlüğü	0 362 437 08 36	0 362 437 03 99
Emre ÖZAN	Teknik Koordinatör	Samsun Veteriner Kontrol Enstitüsü Müdürlüğü	0 362 437 08 36	0 362 437 03 99
Kemal Gürkan KÜTÜK	İdari Koordinatör	Samsun Veteriner Kontrol Enstitüsü Müdürlüğü	0 362 437 08 36	0 362 437 03 99
Yunus GÜR	Veteriner Hekim	Samsun Veteriner Kontrol Enstitüsü Müdürlüğü	0 362 437 08 36	0 362 437 03 99

İLÇE HABERLEŞME LİSTESİ EK-1 1

50

GÖREVİ	ADI SOYADI	TELEFON	FAX
Ayancık Kaymakamı	Çağlayan KAYA	0 368 613 14 00	0 368 613 34 44
Ayancık Belediye Başkanı	Ayhan ERGÜN	0 368 613 10 73	0 368 613 13 33
Boyabat Kaymakamı	Fatih AKSOY	0 368 315 20 55	0 368 315 20 55
Boyabat Belediye Başkanı	Şefik ÇAKICI	0 368 315 30 10	0 368 315 30 18
Dikmen Kaymakamı	Mustafa GÖZLET	0 368 771 20 01	0 368 771 20 01
Dikmen Belediye Başkanı	Saim İSTANBULLU	0 368 771 20 64	0 368 771 25 95
Durağan Kaymakamı	Akın ORUÇ	0 368 416 10 01	0 368 416 10 01
Durağan Belediye Başkanı	Ahmet KILIÇASLAN	0 368 416 10 09	0 368 416 10 34
Erfelek Kaymakamı	Murat METE	0 368 511 20 01	0 368 511 27 47
Erfelek Belediye Başkanı	Muzaffer ŞİMŞEK	0 368 511 22 50	0 368 511 22 50
Gerze Kaymakamı	Bülent BAYRAKTAR	0 368 718 15 04	0 368 718 11 60
Gerze Belediye Başkanı	Osman BELOVACIKLI	0 368 718 15 47	0 368 718 12 48
Saraydüzü Kaymakamı	Muhammet Serkan ŞAHİN	0 368 485 81 42	0 368 485 81 57
Saraydüzü Belediye Başkanı	Hasan PEKER	0 368 485 81 55	0 368 485 81 53
Türkeli Kaymakamı	Mehmet Rıdvan DOĞAN	0 368 671 20 06	0 368 671 21 80
Türkeli Belediye Başkanı	Halil Dilek ÖZCAN	0 368 671 21 88	0 368 671 22 17

İLÇE GIDA TARIM VE HAYVANCILIK MÜDÜRLÜĞÜ
HABERLEŞME LİSTESİ

GÖREVİ	ADI SOYADI	İŞ TEL	CEP TEL
Ayancık İlçe Müdürü	Mesut BOZKURT	0 368 613 10 28	0 532 521 31 16
Boyabat İlçe Müdürü	Murat USTA	0 368 315 11 48	0 533 644 89 81
Dikmen İlçe Müdürü	Kenan YALDIZ	0 368 771 23 75	0 533 685 98 46
Durağan İlçe Müdürü	İrfan YILMAZ	0 368 416 10 22	0 544 964 17 18
Erfelek İlçe Müdürü	Özgür BAŞ	0 368 511 20 27	0 505 453 30 80
Gerze İlçe Müdürü	Özbay AKKAŞ	0 368 718 10 29	0 505 271 27 12
Saraydüzü İlçe Müdürü	Hasan YÜRÜK	0 368 485 81 51	0 543 503 53 06
Türkeli İlçe Müdürü	Seyithan TEKİN	0 368 671 20 51	0 541 479 90 88

SİNOP İLİ SERBEST VETERİNER HEKİMLER İLETİŞİM LİSTESİ

İLÇE	ADI SOYADI	Muayenehanenin Adresi	Cep Tel.
Türkeli	Ceyhan AKDAĞ	Stad Yolu No:7/A	5395469988
Gerze	Zafer MUTLU	Çarşı Mah.Kurtuluş Sok.10/B	5427240948
Boyabat	Ahmet KÜÇÜKBAŞ	Yenihalyeri Girişi Sabri Maviş Apt.	5425971006
Ayancık	Mustafa ÜNAL	Köprübaşı Mah.Yenicami altı No:5	5325502511
Erfelek	Mehmet KARAKAŞOĞLU	Yenicami Sok.No:4	5323322946
Durağan	Emin SARIHANOĞLU	Merkez Mah. Plevne Cad. No:27/C	5426334957
Erfelek	Hasan Selçuk YAŞAR	Cumhuriyet Cad. No:42/P06	5531524234
Gerze	Mehmet KAYA	Çarşı Mah. Medrese Sok. No:10	5465936448
Durağan	Ahmet TUNÇ	Fatih CAD. No:14	5379584534
Boyabat	Cezmi ÇELTİKÇİ	İncedayı Cad.Kurtuluş Sok.No:1	5436468140
Gerze	Hidayet TÜRE	Çarşı Mah.Cumhuriyet Cad.No:7/B	5323323801
Dikmen	Cem YÜKSEL	Merkez Mah.İstiklal Cad.No:139	5055887314
Merkez	Volkan DİNLER	Camikebir Mah.Batur sok. No:25	5424372070
Boyabat	Kemal İÇEL	Yusufkembey Cad. No:37/A	5442022304
Türkeli	Aydın ÖZDEMİR	Musabey Cad.No:3	5438544003
Durağan	Recep Mert DEĞİRMEİ	Cumhuriyet Cad. No:117/J	5469777379
Merkez	Tamer ERSOY	Camikebir mah.Batur sok. No:12	5368897692
Durağan	Faik Emrah ÖNKÜR	Merkez Mah. Plevne Cad. No:10	5466339762
Merkez	Ünal ÖKSÜZÖMER	İncedayı mah. 1 nolu sok. No:26/B	5424180060
Boyabat	Habib DIRMAN	Cevdetkerimbey Cad.No:16/A	5424180060
Ayancık	Osman TANIŞ	Yalı Mah. Köprübaşı Cad. No:68/A	5058184700
Erfelek	Adem TOP	Musa can Meydanı No:15/B	5327055481
Merkez	Faruk ŞANOĞLU	Kale yazısı Mah.Kumlapı Cad.No:43/A	5073446683
Merkez	Hakkı APAYDIN	Kale yazısı Mah.Cumhuriyet Cad. No:9/A	5326373536
Boyabat	Arif KARA	Camikebir mah.Atatürk Cad. No:7	5492743057
Boyabat	Murat TOSUN	Camikebir mah.Saraç Sok. No:31	5434955851
Saraydüzü	Osman SEVİM	Mebushilmibey Cad. No:32	5437622657

EK- 15

**SİNOP İLİNDE FAALİYET GÖSTEREN KANATLI
KESİMHANELERİ VE İMHA YERLERİ LİSTESİ**

KESİMHANELER _____ :

SİNOP İLİNDE RESMİ KANATLI KESİMHANESİ YOKTUR

İMHA YERLERİ _____ :

YEREL YÖNETİMLER İLE ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI X. BÖLGE
MÜDÜRLÜĞÜ TARAFINDAN BELİRLENECEKTİR.

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) SİNOP ACİL EYLEM PLANI

RESMİ VETERİNER HEKİM İÇİN EKİPMAN LİSTESİ

- 1) Kağıt ve kalemler
- 2) Epidemiyolojik soru formları
- 3) Klinik ziyaret ve örnekleme işlemleri için gerekli ekipman ;
 - a. 2 adet atılabilir elbise
 - b. 5 çift atılabilir ayakkabı koruyucu (çizme galoş)
 - c. 2 çift lastik eldiven ve 5 çift lateks eldiven
 - d. Tek kullanımlık şapkalar (bone) ve yüz maskeleri
 - e. Tek kullanımlık tulum
 - f. Her iki tarafı da kapalı koruyucu gözlükler
 - g. Dirençli ve geçirgen olmayan tıbbi atık çantaları
 - h. Kâğıt peçete ve havlular
 - i. 5 adet sızdırmaz kap
 - j. 5 adet sızdırmaz ve suya dayanıklı plastik çanta
 - k. Elektrikli meşale
 - l. Aktif dezenfektan solüsyon
 - m. 2 adet kalem ve not defteri
 - n. 100 adet 2.5 ml. lik enjektör ve iğneleri
 - o. Kan tüpleri ve tüp taşıyıcılar
 - p. Püskürtücü
 - q. 100 adet ince küçük plastik çanta, (poşet)
 - r. 2 adet cerrahi makas
 - s. 2 çift forseps
 - t. Bant
 - u. 2 adet keçe uçlu kalem
 - v. 1 termik kap
 - w. 5 dondurulmuş buz paketi

Bu kitden iki takım hazırlanıp İl GTH Müdürlüğü Hayvan Sağlığı, Yet. Ve Su Ür. Şube Müdürlüğünde görevli RVH'in kullanımına hazır hale getirilmiştir.

TAVUK VEBA Sİ (AVIAN INFLUENZA) SİNOP ACİL EYLEM PLANI

HASTALIK ÖNCESİ VE SONRASINDA GÖREVLİ EKİPLER LİSTESİ

I. EKİP GÖREVLİLERİ

Kriz Ekibinin	Adı ve Soyadı	Ev Telefonu	Cep Telefonu
Sorumlu Veteriner Hekim	Burak KÜÇÜK	-	0 506 735 40 49
Yedek Veteriner Hekim	Erdal ÖZEL	-	0 532 570 63 66

Yardımcı Personel	Adı ve Soyadı	Ev Telefonu	Cep Telefonu
Şoför	İsmail YILDIZ	261 61 18	0 544 357 05 18
Pulverizatör Sorumlusu	Murat ÜNCÜER	281 90 97	0 544 214 23 46
İtlaf Sorumlusu	Güneri YAŞAR	-	0 544 979 22 68
İtlaf Sorumlusu	Serdar GÜLER	-	0 535 346 04 29

II. EKİP GÖREVLİLERİ

Kriz Ekibinin	Adı ve Soyadı	Ev Telefonu	Cep Telefonu
Sorumlu Veteriner Hekim	Kazım ÜSTÜN	260 50 82	0 542 646 43 87
Yedek Veteriner Hekim	Özgür CEBECİ	-	0 507 863 52 53

Yardımcı Personel	Adı ve Soyadı	Ev Telefonu	Cep Telefonu
Şoför	Ali İhsan ALBAYRAK	261 84 25	0 535 748 59 62
Pulverizatör Sorumlusu	Salih ELVER	260 06 52	0 541 611 20 80
İtlaf Sorumlusu	Çağlar EKŞİOĞLU	-	0 533 740 86 04
İtlaf Sorumlusu	Gökhan ER	-	0 546 442 77 07

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) SİNOP ACİL EYLEM PLANI

III. EKİP GÖREVLİLERİ

Kriz Ekibinin	Adı ve Soyadı	Ev Telefonu	Cep Telefonu
Sorumlu Veteriner Hekim	İlker HANCI	-	0 533 436 13 04
Yedek Veteriner Hekim	Aykut URAL	-	0 536 921 32 21

Yardımcı Personel	Adı ve Soyadı	Ev Telefonu	Cep Telefonu
Şoför	Ayhan AKILLI	-	0 533 266 67 73
Pulverizatör Sorumlusu	İbrahim ÖZÇELİK	261 17 05	0 538 265 26 93
İtlaf Sorumlusu	Bahattin CÜRÜM	-	0 546 498 17 07
İtlaf Sorumlusu	Nizamettin ARSLAN	261 66 53	0 544 861 71 68

IV. EKİP GÖREVLİLERİ

Kriz Ekibinin	Adı ve Soyadı	Ev Telefonu	Cep Telefonu
Sorumlu Veteriner Hekim	Samet ADANUR	-	0 543 848 07 50
Yedek Veteriner Hekim	Mahir AKDAĞ	-	0 535 480 84 20

Yardımcı Personel	Adı ve Soyadı	Ev Telefonu	Cep Telefonu
Şoför	Murat ÇALIŞKAN	-	0 544 261 57 50
Pulverizatör Sorumlusu	Samet ADANUR	-	0 543 848 07 50
İtlaf Sorumlusu	Mahir AKDAĞ	-	0 535 480 84 20
İtlaf Sorumlusu	Cemil AKAR	-	0 507 356 97 26

V. EKİP GÖREVLİLERİ

Kriz Ekibinin	Adı ve Soyadı	Ev Telefonu	Cep Telefonu
Sorumlu Veteriner Hekim	Naci DEMİR	315 26 02	0 542 591 39 87
Yedek Veteriner Hekim	Ali KEMALOĞLU	312 00 67	0 542 634 83 39

Yardımcı Personel	Adı ve Soyadı	Ev Telefonu	Cep Telefonu
Şoför	Nevzat ERBAŞ	312 71 02	0 530 325 57 60
Pulverizatör Sorumlusu	Hilmi ÇELİK	315 37 48	0 542 587 29 18
İtlaf Sorumlusu	İrfan AZAKLI	315 75 57	0 542 627 08 44
İtlaf Sorumlusu	Hikmet COŞKUN	315 01 22	0 544 303 85 20

TAVUK VEBAŞI (AVIAN INFLUENZA) SİNOP ACİL EYLEM PLANI

VI. EKİP GÖREVLİLERİ

Kriz Ekibinin	Adı ve Soyadı	Ev Telefonu	Cep Telefonu
Sorumlu Veteriner Hekim	Berker ŞAHİN	-	0 505 764 79 06
Yedek Veteriner Hekim	Onur Semih KÜLÜK	-	0 532 582 93 48

Yardımcı Personel	Adı ve Soyadı	Ev Telefonu	Cep Telefonu
Şoför	Arif YİĞİT	-	0 542 232 20 64
Pulverizatör Sorumlusu	Bülent YILMAZ	-	0 544 635 92 22
İtlaf Sorumlusu	Kenan BAKIR	-	0 542 641 01 84
İtlaf Sorumlusu	Kemal AKÇAOĞLU	-	0 535 957 58 90

VII. EKİP GÖREVLİLERİ

Kriz Ekibinin	Adı ve Soyadı	Ev Telefonu	Cep Telefonu
Sorumlu Veteriner Hekim	Emre YÜCEDAĞ	416 26 24	0 507 888 42 75
Yedek Veteriner Hekim	Kadir DİLEK	416 24 35	0 532 394 93 40

Yardımcı Personel	Adı ve Soyadı	Ev Telefonu	Cep Telefonu
Şoför	Mehmet AKAY	-	0 538 256 19 23
Pulverizatör Sorumlusu	Mustafa DEMİREL	-	0 544 841 24 09
İtlaf Sorumlusu	İbrahim ŞİMŞEK	-	0 544 256 49 65
İtlaf Sorumlusu	Kamil Emin TAŞAN	-	0 544 622 93 93

VIII. EKİP GÖREVLİLERİ

Kriz Ekibinin	Adı ve Soyadı	Ev Telefonu	Cep Telefonu
Sorumlu Veteriner Hekim	Özge AKAR	-	0 533 090 00 95
Yedek Veteriner Hekim	Burak ARTUT	-	0 544 638 82 62

Yardımcı Personel	Adı ve Soyadı	Ev Telefonu	Cep Telefonu
Şoför	Ş.Suat AYDIN	-	0 533 456 48 01
Pulverizatör Sorumlusu	Burak ARTUT	-	0 544 638 82 62
İtlaf Sorumlusu	Sebahattin KÜÇÜK	-	0 536 940 24 87

TAVUK VEBAŞI (AVIAN INFLUENZA) SİNOP ACİL EYLEM PLANI

IX. EKİP GÖREVLİLERİ

Kriz Ekibinin	Adı ve Soyadı	Ev Telefonu	Cep Telefonu
Sorumlu Veteriner Hekim	Ahmet GÜVEN	-	0 506 406 69 39
Yedek Veteriner Hekim	Ayşegül GÜVEN	-	0 506 406 69 39

Yardımcı Personel	Adı ve Soyadı	Ev Telefonu	Cep Telefonu
Şoför	Sebahattin İNCE	718 33 33	0 536 477 82 63
Pulverizatör Sorumlusu	Betül CENİKLİOĞLU	-	0 532 543 52 48
İtlaf Sorumlusu	Abdullah SİPAHİ	-	0 542 673 98 03
İtlaf Sorumlusu	Onur MUŞTALI	-	0 543 343 65 91

X. EKİP GÖREVLİLERİ

Kriz Ekibinin	Adı ve Soyadı	Ev Telefonu	Cep Telefonu
Sorumlu Veteriner Hekim	Oğuzhan IŞIK	-	0 544 883 78 99
Yedek Veteriner Hekim	Yusuf AYDIN	-	0 546 463 36 26

Yardımcı Personel	Adı ve Soyadı	Ev Telefonu	Cep Telefonu
Şoför	Cafer SAVAŞ	-	0 542 735 75 17
Pulverizatör Sorumlusu	Yusuf AYDIN	-	0 546 463 36 26
İtlaf Sorumlusu	Oğuzhan IŞIK	-	0 544 883 78 99
İtlaf Sorumlusu	-	-	-

XI. EKİP GÖREVLİLERİ

Kriz Ekibinin	Adı ve Soyadı	Ev Telefonu	Cep Telefonu
Sorumlu Veteriner Hekim	Ufuk DEVECİ	-	0 507 447 22 44
Yedek Veteriner Hekim	Erdem BERKAN	671 25 27	0 541 551 58 76

Yardımcı Personel	Adı ve Soyadı	Ev Telefonu	Cep Telefonu
Şoför	İsa YILMAZ	-	-
Pulverizatör Sorumlusu	Ufuk DEVECİ	-	0 507 447 22 44
İtlaf Sorumlusu	Özcan KAYGUSUZ	-	0 544 905 22 88
İtlaf Sorumlusu	-	-	-

TAVUK VEBAŞI (AVIAN INFLUENZA) SİNOP ACİL EYLEM PLANI

İTLAF EKİBİ

Kriz Ekibinin	Adı ve Soyadı	Ev Telefonu	Cep Telefonu
Veteriner Hekim	Hüseyin SARAÇOĞLU	-	0 533 311 20 90
Sorumlu Vet.Hekim	Adem KOÇAK	-	0 544 219 34 70
Yedek Vet.Sağ.Tek.	Alev DURAK	-	0 538 565 56 26

Yardımcı Personel	Adı ve Soyadı	Ev Telefonu	Cep Telefonu
İtlaf Sorumlusu	Salih ELVER	-	0 541 611 20 80
İtlaf Sorumlusu	Murat ÜNCÜER	260 26 99	-

İHBAR DEĞERLENDİRME EKİBİ (I)

Kriz Ekibinin	Adı ve Soyadı	Ev Telefonu	Cep Telefonu
Veteriner Hekim	Burak KÜÇÜK	260 49 24	0 506 735 40 49
Veteriner Hekim	Erdal ÖZEL	.	0 505 474 63 34
Veteriner Hekim	Çağlar EKŞİOĞLU	-	0 533 740 86 04
Şoför	Ayhan AKILLI	-	0 533 266 67 73

İHBAR DEĞERLENDİRME EKİBİ (II)

Kriz Ekibinin	Adı ve Soyadı	Ev Telefonu	Cep Telefonu
Veteriner Hekim	Kazım ÜSTÜN	260 50 82	0 542 646 43 87
Veteriner Hekim	Özgür CEBECİ	-	0 505 474 63 34
Vet.Sağ.Tekn.	Gökhan ER	261 82 60	0 530 884 84 52
Şoför	İsmail YILDIZ	261 61 18	0 544 357 05 18

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) SİNOP ACİL EYLEM PLANI